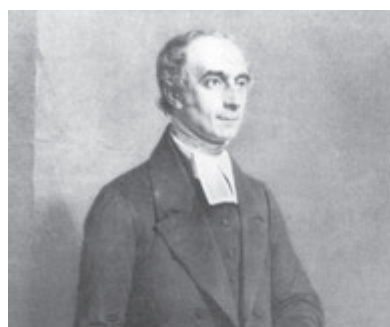

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER

**GEREFORMEERDE GEMEENTE
DOETINCHEM**

08 Kohlbrugge

12 Het wonder
van Colijnsplaat

24 Werkdigidig

De liefde van Christus

ds. G.J.N. Moens, Middelharnis

We worden in deze lijdensweken weer bepaald bij de onuitsprekelijke liefde van Christus tot de eer van Zijn Vader en tot Zijn zwarte bruidskerk. Het was de begeerte van de apostel Paulus, en met hem de Kerk van alle eeuwen, om te roemen in deze eeuwige, onbevattelijke liefde van Christus. Hij vermaant de Galaten om niet de grond van hun zaligheid te zoeken in eigen werken, maar in Christus en Zijn gerechtigheid alleen.

► Die Zichzelf gegeven heeft voor onze zonden, opdat Hij ons trekken zou uit deze tegenwoordige boze wereld, naar de wil van onze God en Vader.

Galaten 1:4

‘Die Zichzelf gegeven heeft’.

Hij gaf Zich in de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid voor de gegevenen des Vaders. Toen heeft Hij gezegd: ‘Zie, Ik kom; in de rol des boeks is van Mij geschreven. Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden Mijns ingewands’. In de volheid des

tijds gaf Hij Zich in Zijn diepe vernedering. Hij kwam om te lijden en te sterven. Hij gaf Zich gewillig om de drinkbeker die de Vader op Zijn hand gezet had te ledigen tot de laatste druppel. Zo sprak Hij tot de bende die tot Hem kwam met zwaarden en stokken bij de hof van Gethsémané: ‘Zo gij dan Mij zoekt, zo laat dezen heengaan’.

Christus wilde voor een schuldig en arm volk, dat nog geen uur met Hem kon waken, Zich geven in de handen van Zijn vijanden. En als zij allen wegluchten, laat Hij Zich binden, bespotten, geselen. O, Hij heeft Zijn kerk zo onuitsprekelijk lief met een alles-gevende liefde. Daarom wilde Hij Zich vernederen tot in de dood des kruises. Hij wilde de vloek, de smaad en de straf dragen, om zo in een volmaakte gehoorzaamheid aan te brengen wat bij God te doen was om Zijn Kerk te verlossen van het eeuwig verderf en weer te doen delen in de gunst en de gemeenschap Gods. Dat eeuwig wonder: ‘Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven’.

Scheiding gemaakt

Daarom zegt de apostel ook: ‘Om onze zonden’. Wij hebben God verlaten. Onze zonden maken scheiding tussen de Heere en ons en maken ons de eeuwige dood waardig. Onze zonden, nee, daar wordt geen algemene verzoening mee bedoeld. Het is waar, het bloed van Christus is van een oneindige waardij. Is zó algevoelig, al was het voor de zonde van heel de wereld. In deze gezegende Bloedfontein is geen tekort. Maar het behaagt de Heere dat in de harten van de uitverkorenen te verheerlijken. De vrije genade Gods is een ergernis, een aanstoot voor een rechthebbend adamskind.

Maar in het werk van Gods genade wordt een mens met al zijn waardigheden er totaal buiten gezet. En dan wordt het een wonder voor een volk dat zo zwart, zo vuil, zo onrein is en zich nooit meer kan reinigen, dat er in Christus een fontein

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE DOETINCHEM

Nadat er rond 1880 in Doetinchem en omgeving een geestelijke opleving heeft plaatsgevonden, wordt er op 5 juni 1888 een Vrije Oud Gereformeerde Gemeente geïnstitueerd. Enkele maanden later

begint men in de omgeving van de Kruisberg met de bouw van een nieuwe kerk. Nadat dit kerkgebouw enkele keren is uitgebreid, wordt het in 1963 vervangen door nieuwbouw. In verband met de groei van de gemeente wordt het aantal zitplaatsen in 1983 uitgebreid tot 480 en in 2003 tot 800. Tevens worden er in laatstgenoemd jaar verschillende vergaderzalen gerealiseerd. In 1981 komt de gemeente vanuit de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland over naar de Gereformeerde Gemeenten.

De geschiedenis van de gemeente is beschreven in ‘Gedenkt Zijner wonderwerken’. Het aantal belijdende leden van de gemeente bedraagt momenteel 376, het aantal doopleden 246.

geopend is tegen de zonde en tegen de onreinheid.

‘Voor onze zonden’. Dat predikt ons dat, wie wij ook zijn, hoe vuil, hoe schuldig, hoe goddeloos, er in Christus ontkoming is tegen de toekomende toorn Gods. Het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonden.

Waan van de dag

‘Opdat Hij ons trekken zou uit deze tegenwoordige boze wereld’, schrijft Paulus vervolgens. Dat is de wereld die zo haast voorbijgaat. De tegenwoordige wereld, waarin wat vandaag nieuws is, morgen alweer verdrongen is door andere gebeurtenissen. Een wereld waar alles schijnt bepaald te worden door de waan van de dag. Het is een boze wereld, waar, onder de toelating van de Heere, satan alles probeert om de mens ten verderve te voeren. En het vindt zo’n aansluiting in ons boze hart.

De opzoekende zondaars-liefde Gods verbreekt het hart.

Daarom lezen we ook van ‘trekken’. Want aan die tegenwoordige, boze wereld zitten wij allen van nature vast. Zo vast, dat er een Goddelijke, onwederstandelijke trekking voor nodig is om ons daaruit te trekken! Maar wat Zijn liefde wil bewerken, ontzegt Hem Zijn vermogen niet. Wat zat Saulus van Tarsen ellendig vast in zijn godsdienst. En wat zaten de Galaten hopeloos vast aan hun afgodendienst. Totdat het uur van Gods welbehagen aanbrak en de

Heere ging trekken met koorden van goedertierenheid. Toen kwamen ze met smeking en geweën. De opzoekende zondaarsliefde Gods verbreekt het hart.

De ontdekking des Geestes leert dat wij ons nimmer zullen kunnen reinigen van onze zonden. Wat is het groot als bij aanvang iets gezien mag worden van Hem, Die Zichzelf gegeven heeft. Als een arme zondaar iets mag zien en ervaren van de liefde van Christus, zeggen ze met Petrus: ‘Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens’.

Dit wordt in het genadeleven steeds dieper verstaan. Maar ook wordt de liefde van Christus meer en meer tot verwondering en verootmoediging. Wat het Hem gekost heeft om Zijn bruid te reinigen van de zonde en eeuwig bij Zich te doen wonen.

Eeuwig welbehagen

Waarom is het toch, Heere, dat U naar zo één omziet? Wel, omdat het is naar ‘de wil van onze God en Vader’. Om het eeuwig welbehagen. Eeuwige, onbevattelijke liefde. In de onuitsprekelijke Zelfovergave van Christus wordt de Heere verheerlijkt en de zondaar om niet gezaligd. Lezer(es), heeft deze Zaligmaker, de dierbare Heere Jezus Christus, al waarde voor uw ziel gekregen? Of hebben de dingen van hier beneden nog altijd de hoogste plaats in uw hart? Vraag dan of de Heere Zelf uw ogen ervoor opent dat onze zonden ons naar het eeuwig verderf voeren. Het zal toch zo aangrijpend zijn als we deze liefde versmaad hebben en God eeuwig moeten haten en vloeken. In Hem is alles voor de grootste der zondaren.

Volk des Heeren, in alle strijd, heeft Hij niet de hoogste plaats in uw hart ingenomen? Dan weet u er ook van hoe Zijn liefde in uw hart een wonderlijke wederliefde heeft ontstoken. Zoek dan maar geen rust eer u op rechtsgronden mag weten: onze, ja, ook mijn God en Vader om Jezus’ wil. ‘Mijn God, U zal ik eeuwig loven, omdat Gij ‘t hebt gedaan’. ♦

Uit:
MEER DAN OVERWINNAARS
ds. G.H. Kersten
(uitg. De Banier, 1953).

‘Zou ik verhalen van... Simson?’

Hebreeën. 11:32

SIMSON

En Simsons dood dan? Die dood was geen zelfmoord. Niets minder dan dat. Die dood was de opoffering van zijn leven voor de zaak Gods en de verlossing van Israël. Die dood was geloofsdaad. Die dood was type van Christus’ sterven. Nog eens: keur de zonde af, want God haat de zonde. Och, of wij ze recht mochten haten en vlieden. Maar bedenk dat Simson Gods gunstgenoot was, overwinnaar door het geloof. God heeft hem uit de diepte van het verderf behouden. Ook Simson heeft de bittere vrucht der zonde geplukt en ze bitter beweend. En is het niet genade alleen, die al Gods volk ter zaligheid is? Genade tegenover de zonde, waarin wij allen van nature verzonken liggen, de allerbeste niet uitgezonderd. Is verlossing uit die ellendestaat voor iemand denkbaar buiten de genade Gods in Christus? En is die genade niet overvloedig geweest om al Simsons zonden te verzoenen? O, stoot u aan de gebreken en zonden van Gods volk niet al te zeer, maar zoek de genade, die God u geven wil.

De Heere heeft Zich op gans bijzondere wijze in Simson willen verheerlijken. Zijn bijzondere geboorte, zijn strijd en zijn dood zijn daarvan een bewijs. Een engel kondigt de geboorte van Simson aan. Bovendien geeft de hemelbode een zeer verheven beschrijving van de beloofde zoon aan diens moeder en daarna ook aan Manoach. Simson zal een nazireeër Gods zijn van de moederschoot af; en hij zal beginnen Israël te verlossen uit der Filistijnen hand. ▶

► In het nazireeërschap bloeide nog het priesterschap van Israël na. Eens was geheel Israël een priesterlijk volk. Maar aan de Sinaï verbeurde het de uitoefening van het priesterambt en werd deze uitoefening aan Aärons geslacht opgedragen. Eenmaal, met de nieuwe dag, zou dit Aäronitisch priesterschap weer wegvallen, en het volk, dat de zalving van Christus deelachtig wordt, zou priesters des Heeren zijn. Op het priesterschap van dat volk wees nu de nazireeër. De nazireeër is toch de wetten van een priester onderworpen; ja, de eisen hem gesteld, overtroffen die van de priester. Deze mocht wijn noch sterke drank drinken, als hij in het heiligdom inging. De nazireeër echter moest zich onthouden van alles wat van de wijnstok des wijns gemaakt is, 'van de kernen af tot de basten toe'. De eis is voor de nazireeër scherper dan voor de priester.

Dat geldt ook het verbod om te scheren. Geen priester was het geoorloofd de hoek van de baard te scheren, maar voor de nazireeër is geschreven dat het scheermes over zijn hoofd niet zal gaan. De lokken van het haar van zijn hoofd zal hij laten groeien.

En ten derde, de priester mocht zich over een dode niet verontreinigen, tenzij dan dat deze hem zeer na stond. De nazireeër echter mocht in geen geval 'tot het lichaam eens doden gaan'. Hij is de hogepriester gelijk, die zelfs over zijn vader en over zijn moeder zich niet verontreinigen zal.

Simson is als nazireeër geboren. Er bestond een korter of langer vrijwillig nazireeërschap door gelofte. Daarvan spreekt Numeri 6 zeer duidelijk. Maar Simson wordt van die allen onderscheiden doordat hij nazireeër is uit kracht van geboorte. Reeds hierin is Simson type van de Heere Jezus.

► volgende week het vervolg

Lasterlijke beeldvorming

ds. G.J. van Aalst, Nieuw-Beijerland

Bij de oprechtheid van de Dordtse Synode behoort ook haar werkwijze. In de opbouw van elk van de vier hoofdstukken van de Leerregels zien we dat steeds begonnen wordt met het positief belijden vanuit de Schrift. Daarna volgen er uitvoerige aanhalingen uit de geschriften van de remonstranten, beginnende met 'Die leren...'

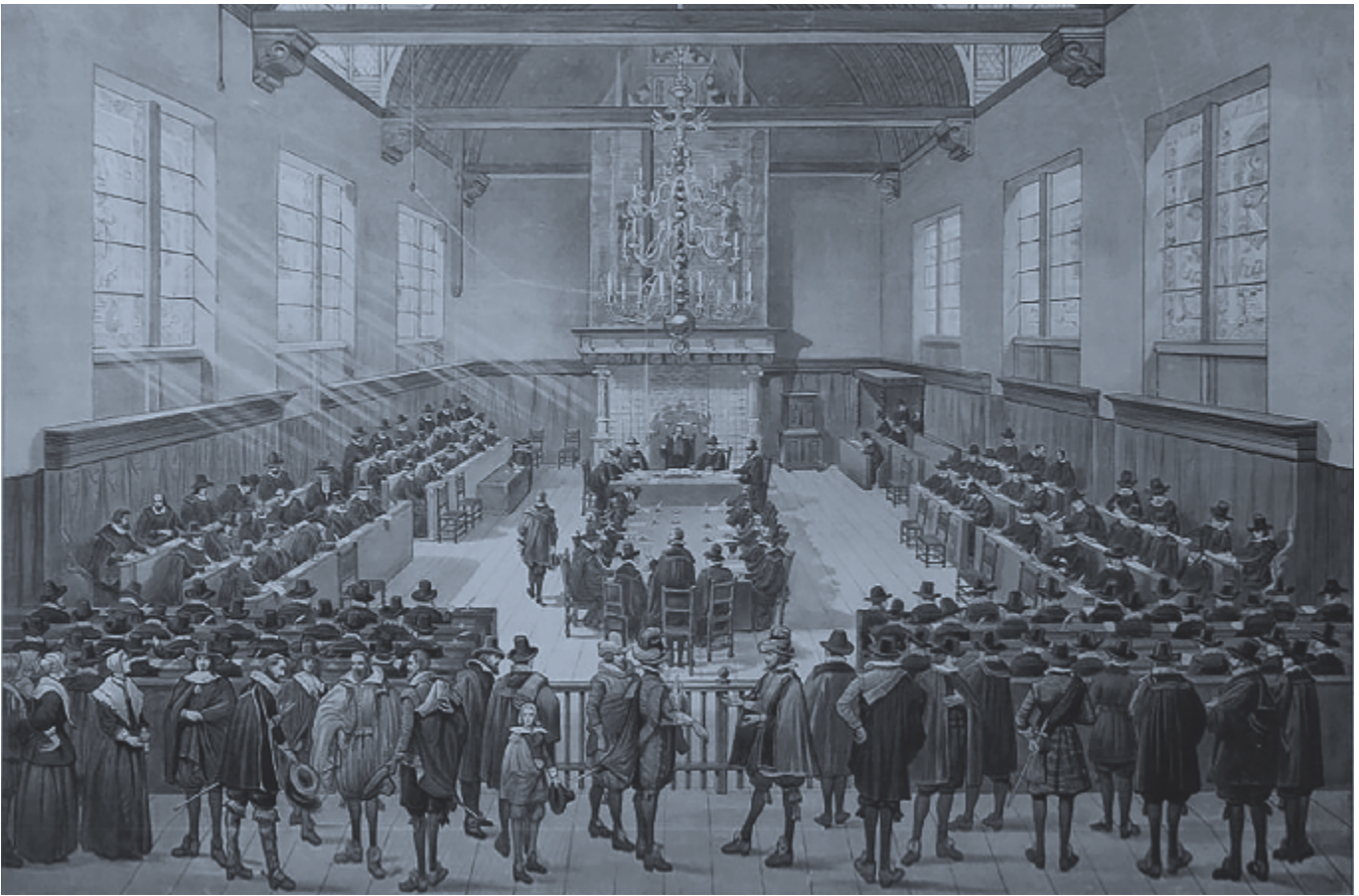
Na die twee woorden volgen steeds de dwalingen van de remonstranten, om die vervolgens te bestrijden, steeds weer beginnende met het woord 'Want...'. In die bestrijdingen lezen we een schat aan Schriftbewijzen. Dit tweede deel van elk hoofdstuk noemen we 'De verwerping der dwalingen'. Die zijn helaas vrij onbekend, terwijl er toch zoveel uit te leren valt. Het zijn dus echte leerregels, naar we hopen ook voor ons. Want er valt veel uit te leren!

Verdachtmakingen

We zijn nu bezig met het tweede deel van de zes onderdelen die we in het eerste artikel hebben genoemd. We hoorden al iets over de eerste zes ernstige verwijten van de remonstranten aan het adres van de leer van Dordt. Duidelijk werd wat onze vaders met dit nawoord bedoelden. De synode had te maken met allerlei lasterlijke verwijten en verkeerde beeldvorming van de kant van mensen die het niet met de leer van vrije genade eens waren. Remonstranten dus, in verschillend gewaad.

Allerlei beschuldigingen werden geuit om de gereformeerde leer en haar voorstanders in een kwaad daglicht te stellen.

Laster is een groot kwaad en doet ook veel kwaad. Er worden acht voorbeelden van die laster gegeven. De remonstranten probeerden het (kerk)volk wat wijs te maken, 'tegen alle waarheid, billijkheid en liefde' in. Hun verdachtmakingen zijn zo onwaarachtig, onredelijk en liefdeloos. Duidelijk moet wel zijn dat deze acht zaken door de Synode van Dordrecht 'met verfoeiing werden verworpen'. De vaders voelden zich diep onrecht aangedaan, toen 'de naakte, eenvoudige en oprechte waarheid' zo werd voorgesteld en werd verdraaid. Zó bedoelden ze het zeker niet. Integendeel! De remonstranten deden onrecht aan de eerlijke voorstelling van de Bijbelse belijdenis. In het vorige artikel hebben we gevoeld hoe diep God werd beledigd. Hij werd in Zijn eer aangetast, en als er iets is wat woog op het hart van onze Dordtse vaders, dan is dat wel de eer van God. Door goed en kwaad

gerucht zongen de vaderen het lied van het 'door U, door U alleen, om het eeuwige welbehagen'.

Toch waren de opstellers van de Leerregels bereid om aan zelfonderzoek te doen, om te bezien of ze zelf geen aanleiding hadden gegeven tot de verdachtmakingen van de remonstranten. Dat zullen we later in het Besluit nog horen.

Niet op gelijke wijze

Ons 'gevoelen en spreken' moet steeds weer aan de Heilige Schrift getoetst worden, om te voorkomen dat we 'de palen van de rechte zin van de Schrift te buiten zouden gaan'. En blijkbaar kán dat dus, als belijdend lid, als levend lid en als ambtsdrager. Vandaar nog wat meer aandacht voor de voorlaatste lastering, de zevende. Mogen we elkaars zuiver gereformeerd-zijn eens wat op de proef stellen? Wilt u dan eens meedenken? Wanneer een mens het geloof ontvangt, waar komt dat geloof uit voort? Het antwoord is (natuurlijk): uit de verkiezing. Daarom lezen we in het Besluit 'De verkiezing is de fontein en oorzaak van het geloof en van de goede werken'. De volgende vraag is: Waar ligt dan de oorzaak van het ongeloof? Hopelijk zeggen

Het luistert nauw hóe we over verkiezing en verwerping preken en spreken.

we niet (direct): dat is de verwerping. Want zo mógen we niet spreken en niet denken. Het is een lastering van de remonstranten om dit zo voor te stellen: '... dat de verwerping op gelijke wijze de oorzaak is van de ongeloofigheid en goddeloosheid, gelijk de verkiezing is de fontein en oorzaak van het geloof en van de goede werken'. Laten we goed letten op de uitdrukking 'op gelijke wijze'. Want op bovenstaande manier mág niet geredeneerd worden. Dat maakt Gód tot de oorzaak van het ongeloof en het kwaad. Het is Godslasterlijk om zo te denken.

Werd er aanleiding gegeven tot deze beschuldigingen? Daarom worden straks in het vijfde onderdeel van het nawoord met name de dienaren van het Woord gewaarschuwd om geen 'rechtvaardige oorzaak te geven om de gereformeerde leer te beschimpen of ook te lasteren'.

Het luistert nauw hóe we over verkiezing en verwerping preken en spreken. We belijden van harte 'verkiezing én verwerping' (hoofdstuk I, par. 6). Het geloof is een zuivere gave van Gods verkiezende liefde in Christus. Het ongeloof is en blijft echter altijd onze eigen schuld. Laten we letten op het verschil, hoe er in hoofdstuk I gesproken wordt, over de verkiezing uitvoerig in artikel 7 tot en met 14; over de verwerping met grote voorzichtigheid in één artikel 15. Daarna volgen er direct drie pastorale artikelen (hoofdstuk I, par. 16-18). De waarheid wordt helder beleden, maar onderscheiden en herderlijk. Want het 'niet op gelijke wijze' moet voor iedereen duidelijk blijven, tegen allerlei misverstanden en lastering in, in het verleden en in het heden. Dat moge ons ook duidelijk zijn. ♦

► wordt vervolgd

Curatorium van de Theologische School

Namens het curatorium:
ds. A. Schreuder, voorzitter
ds. G. van Manen, secretaris

Zo de Heere wil en wij leven zal van maandag 22 mei tot en met woensdag 24 mei het curatorium van de Theologische School weer vergaderen. Deze dagen zijn bijzonder bedoeld om de personen te horen die begeren toegelaten te worden tot het volgen van de lessen aan onze Theologische School.

Het zijn belangrijke dagen voor de kring van onze gemeenten. Daarom mocht de Heere door Zijn Geest het gebed in onze harten willen werken of Hij Zelf ons mannen zou willen toeschikken die Hij met genade bedeelde en met gaven versierde om te mogen dienen in het wonderde ambt van herder en leraar.

Wij weten dat de Heere Zijn Woord ook tijdens leesdiensten gebruiken wil tot zaligheid, maar de apostel Paulus zegt op meerdere plaatsen dat het Woord 'gepredikt' dient te worden. Hoewel wij het geheel onwaardig zijn en de Heere ons rechtvaardig voorbij kan gaan, mocht Hij toch de nood van de vacante gemeenten willen opbinden. Wat zou het groot zijn als de Heere aan ons kerkverband naar Zijn soeverein welbehagen wil gedenken en in Zijn gunst ons nog weer mannen wil schenken, die tot dienaren van het Goddelijke Woord opgeleid mogen worden. We lezen in Matthéus 9 dat Jezus

tot Zijn discipelen zegt: 'De oogst is wel groot, maar de arbeiders zijn weinige; bidt dan den Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote'. Bij dat laatste vermeldt de kanttekening: uitwerpe, dat is, uitzende, hen door de kracht Zijns Geestes gewillig en bekwaam gemaakt hebbende.

Alleen die personen kunnen worden gehoord die een attest van hun kerkenraad hebben ontvangen. Bij de aanmelding dient de volgende procedure te worden gevolgd:

1. U meldt u aan bij uw kerkenraad. Een voorwaarde is wel dat u minstens één jaar belijdend lid bent van onze Gereformeerde Gemeenten.
2. Indien de kerkenraad u een attest verleent, wordt dit attest u persoonlijk overhandigd.
3. Een brief met het bijgevoegde attest wordt door u verzonden en dient uiterlijk donderdag 20 april in het bezit te zijn van de secretaris.

Aan de kerkenraad wordt daarna een formulier toegezonden, dat volledig en zorgvuldig ingevuld dient te worden. Aan uzelf wordt ook een formulier toegezonden, waarop de van belang zijnde persoonlijke gegevens door u worden verstrekt. Indien de gemeente vacant is, is het noodzakelijk dat de consulent aanwezig is op de betreffende kerkenraadsvergadering. Op het formulier dient de mening van de consulent duidelijk te worden weergegeven. Genoemde formulieren dienen op korte termijn aan de secretaris van het curatorium te worden teruggezonden. De betrokkene ontvangt tijdig bericht op welk tijdstip hij verwacht wordt om gehoord te worden.

Alle correspondentie dient te worden gericht aan de secretaris van het curatorium:

ds. G. van Manen
Staverdenseweg 31
8075 AN Elspeet

In deze oproep is mede begrepen het uitzien naar mannen die (na de opleiding) als zendingpredikant mogen uitgaan.

De nood dringt ook voor de verschillende zendingsgebieden!

De curatoren bevelen zich, met de docenten en de studenten bij de voortduur in uw aller voorbede aan. De Heere verlene ons zo elkaars lasten te mogen dragen. ♦

Verzoening door voldoening

ds. A. Schreuder, Beekbergen

Wat betreft het praktische deel van het boek "Verzoening door voldoening" (serie Semper Reformanda) komt in hoofdstuk 7a de bediening der verzoening in de prediking aan de orde. In hoofdstuk 7b wordt stilgestaan bij de bediening der verzoening in de sacramenten.

Het woord prediking is afgeleid van het Latijnse woord praedicatio. Dit betekent 'het verkondigen van een publieke boodschap door een heraut aan het volk'. In geheel enige zin is de Heere Jezus Christus het onderwerp van de prediking. Hij roept Zijn dienaars om het Woord te prediken. Via de prediking komt zo met Goddelijk gezag en met grote ernst de bediening der verzoening tot de hoorders. Het is weer mogelijk met God verzoend te worden in de weg van voldoening.

Oorsprong

Deze verzoening moet verkondigd worden als het werk van de drie-enige God. De verzoening vindt immers haar oorsprong in de verkiezing van de Vader, heeft als fundament de verlossing door de Zoon en wordt toegepast door de bediening van de Heilige Geest. Tegelijk moet in de prediking als bediening der verzoening Christus in het middelpunt staan. Preken is een Goddelijke opdracht die de Heere op schouders legt van nietige mensen. Wat een verantwoordelijkheid, om eerlijk met zielen om te gaan! De predikers hanteren immers de sleutelen van het hemelrijk. Dat geeft ernst en gewicht.

Verschuivingen

Sinds de vorige eeuw hebben zich in de gereformeerde gezindte verschuivingen in de prediking ingezet die tot op heden doorgaan. Dit heeft ertoe

geleid dat een verbondsmatige prediking de plaats is gaan innemen van de klassiek bevindelijk-gereformeerde prediking. Deze verschuiving heeft als gevaar in zich dat het besef van Gods heiligheid en van Zijn toorn wijkt, met als gevolg dat de vraag 'Hoe krijg ik een genadig God?' op de achtergrond raakt. Als zonde niet meer als zonde wordt aangewezen, zal de verzoening door voldoening door Christus haar glans verliezen.

De prediking stelt voor het aangezicht van God, Die recht heeft op de mens. Daarbij is de prediking ook verkondiging van het Evangelie van Christus, met de oproep tot bekering en geloof. Zo stelt de prediking de hoorders verantwoordelijk, want de Heere komt met Zijn nodiging tot allen. Dat velen echter het Woord ongehoorzaam zijn en zich niet bekeren is eigen schuld. Door Gods Geest zal de prediking tot eeuwige zegen zijn voor de uitverkorenen omdat de Heilige Geest het Woord als zaad der wedergeboorte gebruikt tot hun eeuwig behoud.

In navolging van Christus Zelf moet in de prediking onderscheiden worden tussen schijnbekering en oprechte bekering. Zo ook tussen tijdgeloof en waar zaligmakend geloof.

De prediking is het werkmiddel van de Heilige Geest om het geloof te werken en te versterken. De Heilige Geest werkt door de prediking ook de doorleving zoals het geloof met Christus verenigt en geeft leiding aan

het geestelijk leven. Het Woord is immers de spijs der ziel voor Gods kinderen opdat Christus meer en meer een gestalte krijgt in hun hart. Ten slotte klinkt in de prediking der verzoening door dat deze aardse bedeling uiteindelijk een einde neemt, maar dat eenmaal het rijk van Christus in volkomenheid zal komen.

Sacramenten

Het Oude Testament kent twee sacramenten: de besnijdenis en het pascha. In de lijn van beide kennen we nu de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal. Beide sacramenten zijn gegeven tot versterking van het geloof en als zodanig bediening der verzoening.

De Doop is teken van de wedergeboorte en wijst heen naar de verzoening met God door de inlijving in Christus. De Doop is ook teken van Gods verbondstrouw.

God zal Zijn genade van geslacht tot geslacht verheerlijken.

Het Avondmaal getuigt in het bijzonder van de verzoening omdat daarin het lijden en sterven van Christus als enige grond van de zaligheid, centraal staat. Het deelnemen aan het Avondmaal kan alleen tot troost zijn als degene die aangaat het ware geloof mag kennen, ook al wordt het bestreden. Daarom gaat aan de bediening van het Avondmaal een voorbereidingspreek vooraf. Daarin wordt opgeroepen tot zelfonderzoek voor Gods aangezicht in de lijn zoals het avondmaalsformulier spreekt over de zelfbeproeving.

Het Avondmaal is bediening der verzoening, omdat Gods kinderen onderwijs krijgen in de betekenis van Christus' sterven voor hun persoonlijk leven en ze door het geloof verzekerd worden van de vereniging met Hem. De nabetrachtingspreek legt de vraag neer of de gang naar het Avondmaal een geloofsgang is geweest, roept op tot een heilige wandel en roept de onbekeerden op om verzoening met God in Christus te zoeken. ♦

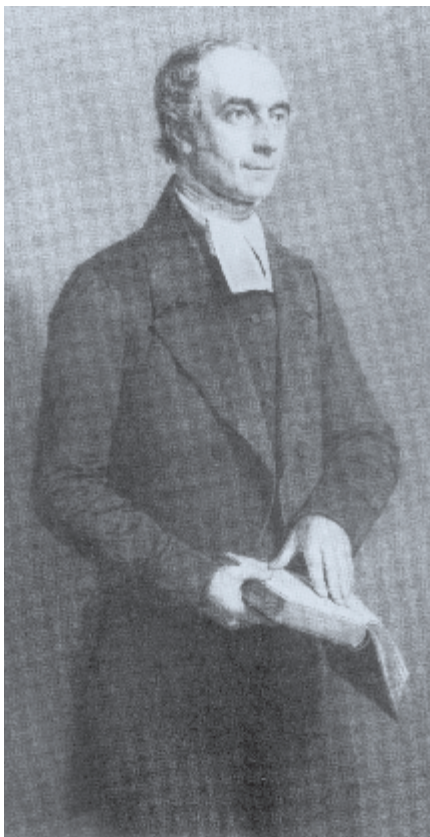
N.a.v. Ds. G. Clements e.a. (red.), "Verzoening door voldoening. Een theologische verkenning" (Semper Reformanda Reeks, deel 3); uitg. De Banier, 2023; 415 blz.; € 32,50.

► slot volgt

Kohlbrugge, de theoloog van de komma

W. Fieret, Leerdam

‘Wat moet ik dan doen? Werp uw heiligingskrukken weg, verre van u weg! Gij komt er de berg Sion niet mede op. Ruk die lompen af, waarmee gij uw wonden bedekt houdt en toon u aan Hem, Die heilig en rechtvaardig is, zo als gij zijt! Laat al het uwe los, hier aan zichzelf wanhopen is zaligheid!’

▶ Kohlbrugge (1803-1875)

Deze zinnen zijn afkomstig uit de zogenaamde ‘komma-preek’ van de negentiende-eeuwse predikant Hermann Friedrich Kohlbrugge (1803-1875). Wie was deze zoon van een Duitse immigrant? En wat is de komma-preek?

Vader Hermann Gerhard had zich in Edam gevestigd. De door hem gestichte zeepfabriek bracht een zekere welvaart. Het echtpaar Kohlbrugge verhuisde later naar Amsterdam en daar ontvingen ze hun oudste zoon, Hermann Friedrich. Hij werd gedoopt in de Hervormde Kerk. In 1809 sloot het gezin zich aan bij de hersteld-lutherse gemeente. Zoon Hermann Friedrich had een helder verstand. Als leerling van de Latijnse school en later het Atheneum blonk hij uit in de klassieke en oosterse talen.

Met de zaak van vader ging het inmiddels minder goed. Daarom moest Hermann Friedrich regelmatig bijspringen. Vader tobde bovendien met zijn gezondheid. In 1825 overleed

hij. Dat was voor het gezin een zware slag. Ondanks de moeilijkheden zette Hermann Friedrich zijn studie in de theologie voort en kreeg hij bevoegdheid om te preken. Dat deed hij in de hersteld-lutherse kerk van Amsterdam, waar het gezin nog woonde. Omdat hij in conflict kwam met ambtsbroeders, werd zijn preekbevoegdheid ingetrokken.

Psalm 45

Dat was een teleurstelling. Hij ging echter niet bij de pakken neerzitten, maar begon met een promotieonderzoek aan de universiteit van Utrecht. In 1829 was dit afgerond. De kwaliteit was bijzonder: hij promoveerde cum laude, met lof. In de inleiding van zijn proefschrift schreef hij dat het boek een uiteenzetting bevat ‘over een zeer voortreffelijke Psalm met betrekking tot Christus en de Kerk’. Hij doelde op Psalm 45, waarover hij schreef dat het de ‘allerschitterendste en met alle dichterlijke versiering toegeruste Psalm’ is.

Evenals Isaac da Costa, met wie hij een tijdlang nauw contact had, had Kohlbrugge grote bezwaren tegen het heersende geestelijke klimaat. Die bezwaren stak hij niet onder stoelen of banken. Een van de gevolgen was dat hij na zijn afscheid van de hersteld-lutherse kerk zich niet kon aansluiten bij de Nederlandse Hervormde Kerk. Verzwakt door ziekte en verdriet om het overlijden van zijn vrouw, vertrok hij naar Duitsland om daar rust te vinden. In de gereformeerde kerk van Elberfeld mocht hij preken. Daar hield hij op woensdagmiddag 31 juli 1833 zijn befaamde komma-preek.

Komma

De tekst voor de preek is Romeinen 7 vers 14: ‘Want wij weten dat de wet geestelijk is, maar ik ben vleeselijk, verkocht onder de zonde’. Tussen de woorden ‘vleeselijk’ en ‘verkocht’ staat een komma. Die is van grote betekenis. Als de komma er niet tussen staat, is de betekenis: ‘Ik ben, voor zover het mijn vlees betreft, verkocht onder de zonde’. Dus: met mijn geest ben ik

Het geloofsgetuigenis van de blindgeborene

ds. C.A. van Dieren, Uddel

niet verkocht onder de zonde. In zijn preek nam Kohlbrugge van die 'komma-loze' uitleg nadrukkelijk afstand. Hij zei: 'Want de wet is geheel geestelijk. (...) Ik daarentegen ben geheel, met mijn gehele mens, met lijf en ziel, met vernuft en wil, met al mijn zinnen en leden, vleselijk, zoals ik inwendig en uitwendig leef, geheel uit vlees geboren, uit zondig zaad geteeld, en in zonden ontvangen'. Uit zichzelf kan de mens niets goeds voortbrengen. Daarbij sluiten zijn zinnen over de heiligingskrukken en lopen uit de inleiding aan.

'Sta op en schrijf'

Hij vertelde een leerling hoe hij tot deze preek gekomen was. Tijdens een worsteling om licht en het recht verstaan van het Evangelie drong een vraag van Boven in zijn ziel: 'Zijt gij met Mijn Lam tevreden?' en terwijl hij daarop antwoordde 'Ja Heere', ontving hij het onbegrijpelijke antwoord: 'Dan ben Ik ook met u tevreden; sta op en schrijf'.

Hij had juist een verzoek gekregen van ds. G.D. Krummacher om op die woensdagmiddag voor hem te preken. Krummacher was namelijk ziek. Kohlbrugge schreef in een brief aan jonkvrouw Verschuer, die later zijn tweede vrouw zou worden, over het ontstaan van de preek: 'Ik kom te huis, bid God om een tekst, sla in het Grieks Rom. 7:14 op, en lees: ik ben vleselijk, onder de zonde verkocht. Ik weet niet, dat mij in mijn leven iets meer heeft aangegrepen als die komma te zien. Ik viel neder voor de Heere, loofde Zijn Naam, prees Zijn erbarming, en schreef met een mijzelf onbegrijpelijke snelheid de preek op zonder tussenpozen'.

De in Duitsland overleden Kohlbrugge kreeg kritiek te verduren en oogste waardering. Velen vonden hem te eenzijdig en vonden dat hij te weinig oog had voor de opdracht om heilig voor God te leven. Anderen daarentegen hadden grote waardering voor zijn Schriftuurlijke prediking. ♦

► wordt vervolgd

Sommigen dan uit de farizeeën zeiden: Deze Mens is van God niet, want Hij houdt den sabbat niet. Anderen zeiden: Hoe kan een mens die een zondaar is, zulke tekenen doen? En er was tweedracht onder hen. Zij zeiden dan wederom tot den blinde: Gij, wat zegt gij van Hem, dewijl Hij uw ogen geopend heeft? En hij zeide: Hij is een profeet.

Johannes 9 vers 16-17

We zien de blindgeborene bij de farizeeën staan. Op eenvoudige wijze vertelt hij over het wonderwerk van God. Dat geeft zo'n afdruk, dat zelfs het Sanhedrin in verwarring raakt. De Heere geeft getuigenis van Zijn eigen werk. Het Sanhedrin kan niet ontkennen dat er een wonder gebeurd is. Ze zien immers, dat de ogen van de blindgeborene geopend zijn. Dan begint hun godsdienst te wankelen en ze beginnen te twijfelen. Hoe kan dit gebeuren? Hebben ze zich dan met alles vergist? Weet u hoe het met de meesten van de farizeeën is? Het gaat met hen net als bij Felix en Agrippa, die van Paulus' woorden onder de indruk waren, maar toch de ernst wegdrukten. Gods Geest ontbreekt en daarom buigen ze niet. Dat is geen verontschuldiging, maar een aansporing om de Geest te smeken ons harde hart te verbreken!

Hebben de farizeeën dan geen gelijk? Ze zeggen: 'Deze Mens is van God niet, want Hij houdt den sabbat niet.' Dat is waar, want Jezus maakte slijk en dat is, net als het kneden van deeg, op de sabbat verboden. Ziet u wel dat Jezus het sabbatsgebod overtreedt? Wacht even. Dat is geen gebod van God, maar een mensengebod, dat bij de farizeeën ver boven Gods wet uitstijgt. In het gehoorzamen daarvan menen ze God Zijn rantsoen te kunnen geven. Aangrijpend is dat.

Deze mannen begrepen de geestelijkheid van de wet en van de sabbat niet. De ware rust bestaat echter niet in het werk van de mens. Die rust is alleen te vinden in de volmaakte gerechtigheid en in de offerande van Christus.

In hun twijfel vragen ze aan de blindgeborene: 'Gij, wat zegt gij van Hem?' Willen ze écht onderwezen worden? Welnee, ze willen dat die man ook gaat twijfelen en de Heere Jezus laat varen. Dat kan die man natuurlijk niet. In zijn hart ligt zo'n liefde, zo'n eenvoudig en kinderlijk geloof. Vrijmoedig zegt hij tegen de farizeeën: 'Hij is een profeet.' Dat is wat! Nog maar pas op de weg en dan zo'n krachtig geloof. Al heeft hij dan nooit de Rabbi, de Persoon, de Weldoener gezien, maar hij is wél door Hem behandeld, onderwezen en naar het badwater Silóam gestuurd. Hoe groot is zijn achting voor Hem! Straks zal Christus hem verder leiden en dan mag hij ook zien dat Christus dé Profeet is.

Vragen:

1. Leg eens uit: De godsdienst begint te twijfelen.
2. Waarom kan de ware rust nooit in het werk van de mens worden gevonden?
3. Er is geen twijfel bij de blindgeborene. Waar komt dat vandaan?

Een jaar oorlog

ds. W. Silfhout, Veenendaal

Een jaar geleden gebeurde wat voor velen ondenkbaar was. Op 24 februari 2022 viel Poetin met zijn legers Oekraïne binnen. Een oorlog begon. Het resultaat? Vele tienduizenden doden, verwoeste steden, vele vluchtelingen, een energiecrisis, enz. Nog is het einde niet.

Niemand kan zeggen hoe lang deze oorlog zal duren. Zal de westerse wereld in een oorlog getrokken worden, waarin het gebruik van kernwapens niet is uitgesloten?

Poetin noemt het geen oorlog, maar een militaire operatie. Oekraïne moet gedenazificeerd worden. Ook demilitarisering van Oekraïne wordt als doel genoemd. Inmiddels spreekt hij ook over desatanisatie. Rusland moet beschermd worden tegen het in Poetins ogen agressieve en decadente Westen. Ondanks de tegenvallende resultaten aan het front lijkt niets en niemand hem te kunnen tegenhouden. Alles moet kapot. Hij gaat letterlijk over lijken.

In kapotgeschoten huizen, zonder water, warmte en elektriciteit, bezwijken overlevenden van de talrijke bombardementen nu door kou en ontbering.

Onbegrijpelijk dat iemand als Thierry Baudet, nota bene de leider van Forum voor Democratie, het tirannieke optreden van Poetin noemt 'het meest hoopvolle wat ik in mijn leven heb meegemaakt'.

Onrechtvaardig

De morele verontwaardiging over de inval in Oekraïne en het geweld tegen burgers is groot en terecht. Een gevoel van machteloosheid bekruipt je als je hoort van de massale verwoesting van steden door beschietingen en bombardementen. En al is het dat de gevolgen voor ons tot nog toe beperkt blijven, we mogen wel intens medelijden hebben met de inwoners en militairen van Oekraïne en met de vele Russische soldaten die als kanonnenvoer worden opgeofferd om deze waanzinnige oorlog voort te zetten.

Dat deze oorlog geen rechtvaardige oorlog is, moge duidelijk zijn. De westerse leer, die teruggaat op Augustinus, is in het kort dat een oorlog in uiterste noodzaak mag worden gevoerd, onder een wettige leiding en met middelen die passen bij het kwaad dat wordt bestreden. Ondanks alle retoriek van Poetin en de zijnen is van een uiterste noodzaak om deze oorlog te beginnen geen sprake. Voor de Russische president heiligt het doel alle middelen.

De wereld houdt de adem in vanwege de dreiging van een allesverwoestende oorlog. Een christen weet echter dat noch Poetin, noch Biden, Xi Jinping of Zelenski de macht in handen heeft. De Heere regeert.

Een oorlog haalt het slechtste in de mens naar boven. Er wordt gedood, geplunderd, gemarteld, verkracht. Niet alleen door de Russen, al blijkt het met het moreel van de Russische troepen erbarmelijk gesteld te zijn. Eenmaal zal God recht doen. Wij kunnen allerlei gedachten hebben over hoe het kwaad vergolden zou kunnen worden, maar de Heere zegt: Mij komt

de wrake toe, Ik zal het vergelden (Rom. 12:9).

Moreel verval

Poetin beschouwt de decadente westerse wereld als een bedreiging voor Rusland. Maar op de wijze waarop normen en waarden in zijn land functioneren, is wel het nodige aan te merken. Het valt echter niet te ontkennen dat in de westerse wereld, ons land voorop, zedelijke normen in het algemeen en in het bijzonder christelijke normen meer en meer worden beschouwd als achterhaald. Terecht dat Poetin daarbij de vinger legt, al rechtvaardigt dat op geen enkele wijze de massale verwoestingen in Oekraïne. Ondanks het morele verval in Nederland, is onze rechtsorde duidelijk te verkiezen boven de machts-politiek van een dictator als Poetin of het totalitaire denken van Xi Jinping.

Gebed

Moeten we dan maar machteloos toezien? Het ontroerde een Amerikaanse journaliste toen ze op de dag van de Russische inval in Oekraïne een aantal mensen in de ijzige kou zag neerknielen op het centrale plein in Charkov om met elkaar te bidden. Moet dat ook niet blijvend onze roeping zijn? Natuurlijk is er veel meer te doen: zorg voor de vele vluchtelingen, transporten van medicijnen, voedsel, andere hulpmiddelen, financiële steun. Het is allemaal nodig. Wij kunnen geen oplossing bewerkstelligen. Ook past ons niet een houding van: oorlogen zullen er altijd zijn, en: ze behoren nu eenmaal bij de tekenen van het einde der tijden. Die tekenen zijn er. Niet alleen zien we die in de oorlog in Oekraïne, maar ook in hongersnoden, besmettelijke ziekten, aardbevingen. Dan denken we nu vooral ook aan de verschrikkelijke aardbeving in Turkije/Syrië met de onbevattelijk vele slachtoffers. Hemel en aarde zullen vergaan. Op welk moment weten wij niet. De Heere Jezus roept ons niet op om bevreesd, maar om waakzaam en bereid te zijn, want in welke ure wij het niet verwachten, zal de Zoon des mensen komen. Alle oorlogen eindigen eenmaal. Want op de nieuwe hemel en nieuwe aarde zal gerechtigheid wonen. ♦

‘Het blijft tussen ons!’

G. van Veldhuisen, Waarde, *pastoraal werker Stichting Hulpverlening*
K.J. Nipius, Ooltgensplaat, *bestuurslid Stichting Hulpverlening*

Na enkele gesprekken met ouderling Dam ontstaat er openheid. Marieke vertelt over het misbruik dat plaatsvond toen ze 11 jaar was. Dam belooft: ‘Het blijft tussen ons’. Dan durft Marieke haar verhaal te doen. Dit lucht haar ontzettend op.

Marieke reageert positief op het appje van ouderling Dam: ‘Beste Marieke, je vertelde dat er dingen zijn die je bezighouden. Als je wilt, kunnen we er over doorpraten’. Na wikken en wegen stuurt ze een reactie. Komende vrijdag spreken ze elkaar. Ze vindt het spannend. Inmiddels zijn ze enkele gesprekken verder. Zij ging steeds naar hem toe. Hij vroeg door, maar zonder nieuwsgierig te zijn.

Deze avond leest Marieke Johannes 11 vers 6 volgens haar dagboek. ‘Christus weet het beste op welk tijdstip Hij iets voor de Zijnen moet doen’, staat er bovenaan. Ze is verwonderd over Gods leiding. In het volgende gesprek licht ze toe wat ze gelezen heeft en wat ze daarbij ervoer.

Vertrouwelijkheid is voor Marieke heel belangrijk. Alleen dán durft ze open te zijn over de heel pijnlijke dingen die gebeurd zijn, met het risico van emotionele instabiliteit.

Ambtsgeheim

Als we denken aan ambtsgeheim zien we de volgende aandachtspunten:

- Ouderling Dam heeft één-op-één contact met Marieke, maar wel in een vertrouwde setting. Hij is getrouwd, zijn vrouw is op de achtergrond aanwezig.

- Ouderling Dam informeert haar wijkouderling over het contact, maar de inhoud van de gesprekken deelt hij niet.
- Hij belooft: ‘Het blijft tussen ons’. Deze belofte is niet handig. Stel, het misbruik zou nog steeds plaatsvinden, dan is het nodig om in te grijpen.
- In dat geval kan ouderling Dam alsnog met Marieke bespreken om één of twee andere kerkenraadsleden te informeren. Hij kan met haar afstemmen welke dingen hij deelt.
- Marieke wist niet dat haar wijkouderling op de hoogte was van hun contact. Het zou ouderling Dam sieren als hij dat vooraf had overlegd.

Pastoraal en sociaal

In pastoraal en sociaal opzicht vallen de volgende zaken op:

- Ouderling Dam signaleert iets belangrijks tijdens het huisbezoek en hij komt daarop terug. Dat pakt heel goed uit.
- Ouderling Dam heeft oog voor het welbevinden van Marieke en dat doet haar goed. Zij voelt zich daardoor op haar gemak.
- Ouderling Dam luistert en heeft geduld tijdens de contacten. Dat helpt Marieke. Het lucht haar op dat ze haar verhaal kan doen.

- Ouderling Dam biedt ruimte om in gesprek te gaan over Gods Woord.
- Het is zeer wenselijk dat ouderling Dam contact opneemt met het Meldpunt Misbruik Reformatorische Kerken, om advies te vragen. Dat kan via mail of telefonisch. Dit kan hem behoeden voor pijnlijke fouten.
- Het is belangrijk dat een ambtsdrager niet als hulpverlener optreedt of naar details vraagt. De ambtsdrager moet ambtsdrager blijven, zich richten op iemands geestelijk heil en doorverwijzen naar professionele hulpverleners of naar het genoemde meldpunt.
- Ouderling Dam heeft antennes en talenten die nuttig zijn in dit contact. Durf als kerkenraad keuzes te maken in het belang van de gemeente. Durf een eerste contactpersoon te benoemen voor mensen met psychische problematiek.
- Waak als eerste contactpersoon over de taaklast. Het gaat niet alleen om een bepaalde hoeveelheid uren, onderschat ook de mentale belasting niet. Houd als kerkenraad een oogje in het zeil.
- Gebruik de Bijbel met het oog op iemands geestelijk heil. Wees voorzichtig met zogenaamd toepasselijke Bijbelgedeelten. Dit kan onbedoeld leiden tot afstand of tot het gevoel van niet begrepen worden.

Misschien heb jij ook pijnlijke dingen meegemaakt. En misschien ben jij nog geen ouderling Dam tegengekomen. (De namen Dam en Marieke zijn overigens verzonnen). Geef de moed niet op. Durf contact te leggen met je kerkenraad. Vertel dat je iets wilt bespreken, maar dat je het heel moeilijk vindt. Geef ook je wensen aan. De kerkenraad zal het uiterste doen om je tegemoet te komen en om naast je te staan, met gevouwen handen en met een geopende Bijbel. De Heere wil mensen gebruiken. Ambtsdragers zijn geen hulpverleners, maar zijn gereedschap in Gods hand. Kijk omhoog (Psalm 121). Van harte de genade in Christus toegewenst. ♦

Het wonder van Colijnsplaat

L. Vogelaar, Scherpenzeel

Wie bij het vroegere kerkje van Colijnsplaat de straat uitloopt, staat al bijna aan de haven. Daar herinnert een monument aan de watersnood van 1953.

Bij de vloedplanken hield een groep mannen enige tijd een wankelende steunbeer tegen, totdat plotseling een losgeslagen binnenschip als golfbreker voor de planken terecht kwam. Het dorp bleef droog, maar het was kantje boord. Het werd het wonder van Colijnsplaat genoemd.

In die jaren (1952-1955) kwam ds. F.J. Dieleman om de twee weken in Colijnsplaat om catechisatie te geven en daarna een weekdienst te vervullen. Op een keer gaf hij alle catechisanten bij het weggaan een hand. Dat deed hij anders nooit. De week erna is hij verongelukt. Daarna kwam ds. A.F. Honkoop steeds naar Colijnsplaat om te catechiseren en te preken.

Niet geslapen

In 1960 ging student G. Schipaanboord voor. Zijn zoon vertelde later: 'Een van de laatste zondagen toen zijn vrouw nog leefde, moest hij naar Colijnsplaat. Een reis om de wereld: om twaalf uur met de fiets (koffertje achterop) naar station Leiden, overstappen in Rotterdam, in Goes met een bus naar Katseveer, vervolgens met de pont en ten slotte weer een bus om naar zijn logeeraadres te komen. Daar kwam hij dan om half acht aan.

Toen hij die zaterdagavond in Colijnsplaat zijn onderdak had gekregen, stortte hij zijn hart uit bij zijn gastvrouw toen zij vroeg hoe het met hem en zijn gezin ging. Een zeer ernstig zieke vrouw en een groot gezin thuis moeten achterlaten, het viel hem

zwaar. De volgende ochtend voor de kerkdienst vroeg zij of hij goed geslapen had. 'Ach, dat ging nog wel. U toch ook wel?' Nee, die vrouw vertelde dat ze de hele nacht met mevrouw Schipaanboord had liggen worstelen aan de troon der genade. Dat was nog tot bemoediging'.

Vier sterfgevallen

Ds. A.F. Honkoop wees tijdens de ledenvergadering op 18 januari 1962 op het ongewoon grote aantal leden dat was overleden: 'Als we dan zien dat er in het afgelopen jaar vier personen uit deze gemeente zijn weggenomen en dat er ook van Gods volk onder geweest zijn, brengt het ons nog weleens in het verborgene? Dat we dan het oog op de Heere mochten slaan, dat er nog eens bidders gemaakt mochten worden'. Op 4 februari 1964 werden H.J. Mol en M. Nijssse tot diaken gekozen. Om de twee weken lazen ze een preek. Ouderling C. Nijssse deed

▶ Rechts de consistoriekamer met aangebouwd toilet

dan 'voor het borretje' (de kathedr) het grote gebed.

Mol was bij zijn huwelijk in 1961 van 's-Gravenpolder naar Colijnsplaat verhuisd om er een Spar-supermarkt te beginnen. 'Ik zag er enorm tegenop om een dienst te leiden, maar als ik eenmaal op de preekstoel stond, ging het wel', zegt de nu 82-jarige Kapelle-naar. 'De prediking heeft in die jaren kracht gedaan, bij mezelf en bij anderen. Het is een goede tijd geweest'. In oktober 1965 verhuisde ouderling C. Nijssse (1926-1998) naar Goes. Zijn broer, diaken M. Nijssse (1923-1997), werd een jaar later zijn opvolger. In de tussentijd kwamen ouderlingen uit classisgemeenten lezen. Mol haalde hen thuis op. 'Ze leidden meestal één dienst, de andere twee moesten we zelf doen'.

Ouderling M. Butijn uit Yerseke legde huisbezoeken af. 'Ik ging met hem mee naar oud-diaken L.A. de Waal. Die begon te vertellen. Toen we weer buiten stonden, zei Butijn: Nou heb ik nog eens een levende man ontmoet'. Toen Mol 27 jaar was, was zijn ambtelijke loopbaan voorbij: hij verhuisde naar Vlissingen, omdat het winkeliersbestaan naast de zorg voor twee kinderen voor zijn vrouw te zwaar was.

Watersnood

M. Nijssse kwam in juni 1962 over uit Kortgene. Zijn vader was daar koster, zijn opa was ouderling in Wolphaartsdijk.

Diepingrijpend was de watersnood van 1953 geweest. Vanaf de dijk bij Kortgene had Nijssse machteloos moeten toezien dat zijn huis instortte en zijn vrouw en beide kinderen omkwamen. Later is hij hertrouwd. Hij verhuisde naar Colijnsplaat toen hij daar havenmeester werd. Tweeënhalf jaar was hij diaken; op 26 augustus 1966 werd hij tot ouderling gekozen. Hij diende de gemeente ruim 25 jaar.

Omdat de middagdiensten matig werden bezocht en omdat er in januari 1968 maar één ambtsdrager overbleef, werd toen besloten van drie naar twee diensten te gaan. Er kwamen nu maar zes à acht mannen naar de ledenvergaderingen. ♦

▶ slot volgt

De foto vorige week was niet van diaken Joh. Breure, maar van zijn vader, diaken N. Breure.

Wat zal ik roepen?

ds. A. Hellenbroek

uitg. Gebr. Koster i.s.m. Stichting

Gereformeerd Erfgoed; 90 blz., € 11,90.

De nuttige stichting Gereformeerd Erfgoed verzorgt onder meer de (her)uitgave van alle werken van Hellenbroek. 'In een betrouwbare, toegankelijke hertaling en voor een betaalbare prijs', zo kunnen we lezen. Inmiddels is het bijzonder waardevolle boek "De Kruistriomf van Vorst Messias" binnen dit project verschenen. De redactie, waarvan mevrouw R. Pieterman en de heer A.A. Roukens deel uitmaken, verzorgde inmiddels ook de publicatie "Wat zal ik roepen". Het is een fraai uitgegeven bundeltje met twaalf meditaties, voorafgegaan door een Woord vooraf en een levensschets van Hellenbroek.

In het voorwoord wordt ingegaan op de betekenis van zijn geschriften. Die 'bieden een schat aan nauwkeurige verklaringen en pastorale toepassingen'. En zo is dat beslist! Hier krijgen we er een voorproefje

van, in de hoop dat we er de smaak van te pakken krijgen.

De titel is ontleend aan Jesaja 40:6, de tekst waarmee Hellenbroek intrede deed in Zwammerdam. De meditaties zijn zorgvuldig samengesteld uit de toepassingen bij verschillende preken: drie uit "De Kruistriomf", drie uit de "De evangelische Jesaja", drie uit het "Hooglied" en drie uit de "Mengelstoffen". Zijn preken kenmerken zich door een gedegen voorwerpelijke uitleg van de Schrift, en vervolgens - meestal strikt gescheiden - een warme toepassing, met de oproep tot bekering en met onderwijs voor Gods kinderen. Het is goed om te beseffen dat de meditaties uit de toepassingen genomen zijn. Van harte sluiten we ons bij de wens van de redactie aan: '... dat deze bloemlezing de lezer zal bewegen tot de aanschaf van de nieuwe uitgaven die verschijnen'. Dit boekje is verkrijgbaar bij de boekhandel of via de website van de stichting. Bij inschrijving op de standaardeditie van "Alle werken van Abraham Hellenbroek" is dit boekje gratis. Meer info op gereformeerderfgoed.nl

ds. G.J. van Aalst, Nieuw-Beijerland

Inspirerend onderwijzen; de visie van ds. Golverdingen op kind en onderwijs

D. van Meeuwen (red.)

uitg. De Banier; 104 blz., € 9,95.

Ter opscherping voor het van de Heere verkregen reformatorisch onderwijs verschenen twee lezenswaardige boekjes. Het boekje "Van jongs af aan geleerd" bevat uitgebreide citaten van ds. G.H. Kersten, als een selectie van zijn schrijven en spreken over Bijbels onderwijs voor school en gezin.

In die lijn staat ook het boekje "Inspirerend onderwijzen; de visie van ds. Golverdingen op kind en onderwijs". Het is een samenvatting van twee andere werken van ds. Golverdingen, "Mens in beeld" en "Inspirerend onderwijs". Na een korte biografie van ds. Golverdingen geven drie schrijvers, D. van Meeuwen, G. Bergacker en C. Bregman, zijn Bijbelse visie op kind en onderwijs weer. De eerste twee geven een samenvatting van de beide genoemde boeken. De laatste schrijver haalt leerzame citaten aan met betrekking tot kind en onderwijs

vanuit de catechismusverklaring, die onlangs van onze overleden ambtsbroeder verscheen.

Ds. P. Mulder vat in zijn Voorwoord de inhoud samen van wat ds. Golverdingen ons op dit terrein heeft nagelaten: 'In hem leefde het diepe besef dat alleen door het wederbarende werk van Gods Geest en Woord een leven in de vreze des Heeren wordt gewerkt. Zo alleen kan een mens tot zijn wezenlijke bestemming komen, in Christus, naar Zijn welbehagen'. Daarbij wist ds. Golverdingen zich nauw verbonden aan de Reformatie, de Nadere Reformatie en aan ds. Kersten.

Mogen we allen die bij het onderwijs betrokken zijn, niet op het minst de ouders, opwekken om dit te lezen. Opvoeden in de vreze des Heeren is wat de Heere van ons vraagt! Daarbij moge het hartstochtelijke gebed dat onze vaders door Gods Geest mochten ontvangen voor het reformatorisch onderwijs onder ons opnieuw aangewakkerd worden. Opdat wij zouden bewaren wat we van de Heere gekregen hebben en het ons en onze kinderen wel mocht gaan in eeuwigheid.

ds. A. Verschuure, Genemuiden

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

te Hardinxveld-Giessendam,
ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk;
te Lisse,
ds. H.J. Agteresch te Werkendam;
te Oosterland,
ds. H.E.P. Fortuyn te Zwijndrecht;
te Ridderkerk-Slikkerveer,
ds. H.J. Agteresch te Werkendam.

BEDANKT

voor Den Haag-Scheveningen,
ds B. Labee te Veenendaal

BEVESTIGING EN INTREDE DS. J. DE KOK TE SINT ANNALAND

De kerkenraad van Sint Annaland deelt met blijdschap en verwondering mee dat ds. J. de Kok op donderdag 2 maart als herder en leraar aan onze gemeente verbonden zal worden. De bevestigingsdienst (14.30 uur) wordt geleid door onze consulent, ds. C. van Ruitenburg. De intrededienst begint om 19.00 uur. Beide diensten worden gehouden in de kerk van de Geref. Gemeente te Tholen (Ds. G.H. Kerstenstraat 2). U kunt de diensten bezoeken,

maar ook online volgen via kerkomroep Ger Gem Tholen. Het adres van de fam. ds. J. de Kok is Noordstraat 13 4697 EW te Sint Annaland. Het telefoonnummer is 0166-745078.

Wij willen alle (emeritus)predikanten en studenten hartelijk danken voor hun betrokkenheid en bereidwilligheid om in de achterliggende vacante periode bij ons voor te gaan. Alle afgesproken preekbeurten na 2 maart komen te vervallen.

[Kerkenraad Sint Annaland](#)

AFSCHIED DS. J.M.D. DE HEER VAN MIDDELBURG-C

Wegens het aannemen van het beroep naar Rotterdam-IJsselmonde neemt onze predikant, ds. J.M.D. de Heer, afscheid van onze gemeente. De afscheidsdienst staat gepland op dinsdag 14 maart (19.00 uur) en wordt gehouden in ons kerkgebouw aan de Willem Teellinckstraat 3.

[Kerkenraad Middelburg-Centrum](#)

VERSLAG VERGADERING CLASSIS RIJSSEN 3 FEBRUARI 2023

Namens de roepende kerk Rijssen-Noord opent bij toerbeurt ds. S.W. Janse de vergadering met een meditatie over Numeri 16:41-50. In het memorandum wordt aandacht besteed aan het 25-jarig ambtsjubileum van ouderling P.A. Weststrate te Apeldoorn; inmiddels heeft hij op 8 januari 2023 zijn ambt neergelegd; aan het 40-jarig ambtsjubileum van ouderling D. Visser te Rijssen-Noord. Er wordt melding gemaakt van de benoeming van ouderling W. Heres te Deventer als evangelist in Cambodja.

De twaalf gemeenten zijn wettig vertegenwoordigd door 24 afgevaardigden, vier predikanten, negentien ouderlingen en één diaken. Aan de diaken wordt keurstem verleend.

Het moderamen wordt gevormd door: preses ds. P.D. den Haan; assessoren ds. S.W. Janse en ds. R.A.M. Visser; eerste scriba K.H. de Heer; tweede scriba A.H. Keurhorst, en quaestor: Z. Klaasse.

De notulen van de vergadering van

2 september 2022 worden goedgekeurd en vastgesteld.

De volgende ingekomen stukken worden behandeld: notulen van de classisvergadering Barneveld van 9 september 2022, en de notulen van de classisvergadering Kampen van 29 september 2022.

Aan de orde komen de voortgangsrapportage Classicale Evangelisatie Commissie voor de post in Emmen, het jaarrapport van Sirjon, en het jaarverslag van de Raad van Advies van Stichting De Vluchtheuvel. Evangelist C. van Drunen geeft een mondelinge toelichting op de schriftelijke rapportage. Ouderling J. van 't Hul heeft aangegeven te willen stoppen als lid van de Classicale Evangelisatie Commissie. In zijn plaats wordt diaken H. Droppert te Beekbergen benoemd.

In comité wordt een rapport van een commissie inzake een bepaalde appelzaak behandeld.

Naar de vergadering van de PS Oost op donderdag 1 juni te Kampen worden afgevaardigd de predikanten ds. P.D. den Haan, ds. S.W. Janse, ds. A. Schreuder en ds. R.A.M. Visser. Na stemming worden afgevaardigd de ouderlingen K.H. de Heer, A.H. Keurhorst, Z. Klaasse en M.W. van Winkelen.

Roepende kerk voor de volgende classisvergadering (8 september 2023) is Rijssen-West.

Op verzoek van de preses eindigt ouderling D. Visser van de roepende kerk Rijssen-Noord de vergadering.

[A.H. Keurhorst, tweede scriba](#)

AMBTSDRAGERSBIJEENKOMST OVER SUÏCIDE

Vereniging Een Handreiking (ref. vereniging voor familieleden van psychisch zieken) organiseert op donderdag 16 maart (19.45 uur) een ambtsdragersbijeenkomst over het thema: Pastoraat rondom suïcide. Ds. D.E. van de Kieft, predikant van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland en ervaringsdeskundige, houdt een lezing. Er is een forumbespreking. Locatie: kerkgebouw Geref. Gemeente te Amersfoort, Waterdaal 1. Aanmelden vóór 9 maart via kerken@eenhandreiking.nl

**Gods Woord
moest men met
meer eerbied
horen, omdat
Christus het
gepredikt heeft**

- JODOCUS VAN LODENSTEIN -

IN MEMORIAM J.H. MAURITZ

Op 16 februari 2023 overleed na een kort ziekbed op 75-jarige leeftijd onze geliefde broeder en vriend J.H. Mauritz, oud-directeur van de Jeugdbond en van de CGO. Hij laat een grote lege plaats achter bij zijn vrouw Jannie, de kinderen en kleinkinderen. De HEERE gedenken in Zijn genade. Maar ook in de Gereformeerde Gemeente van Woerden, die hij 40 jaar als ambtsdrager diende, en in het bredere verband van onze gemeenten zullen we hem erg missen.

Bewogen en gedreven als hij was, zette hij zich met toewijding in op de plaatsen waar de Heere hem

stelde. Vooral voor de jongeren en het jeugdwerk heeft hij veel mogen betekenen.

Zijn grote betrokkenheid op de uitbreiding van Gods Koninkrijk had de Heere Zelf in zijn hart gelegd. De prediking van ds. J. van Haaren in Amersfoort was voor hem tot eeuwige zegen geworden. Ook de prediking van ds. C. Harinck, in de periode dat de familie Mauritz in Utrecht woonde, heeft veel voor hem betekend. Alles van hemzelf werd afgesneden, om in die weg alleen Christus over te mogen houden als het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt.

Zijn hoop en verwachting, zeker ook voor onze jongeren, was van de HEERE, Die in Zijn Woord belooft dat het zaad Hem zal dienen. Die innerlijke overtuiging drong Jan Mauritz ertoe om, waar hij ook was, jongeren de dienst van Koning Jezus harte-lijk aan te prijzen, en zich in allerlei verbanden in te zetten voor de vorming en toerusting van jongeren, leidinggevend, ouders en ambtsdragers. Hij sprak daarin vaak klein van zichzelf, maar we geloven dat de Heere het heeft willen gebruiken tot de uitbreiding van Zijn Koninkrijk.

L.A. Kroon, Woerden

Berichten

VAKANTIEWEKEN VOOR SENIOREN

Bent u 50 jaar of ouder en vindt u het fijn om met een groep op vakantie te gaan? En stelt u het op prijs dat deze vakantie volledig voor u wordt georganiseerd? Dan zijn de vakantieweken voor senioren iets voor u! De commissie 'Samen uit-vakantieweken', uitgaande van de Vrouwenbond Geref. Gemeenten, organiseert twee volledige vakantieweken en één midweek. Tijdens zo'n week is er veel ruimte voor zowel bezinning als ontspanning. De leiding is in handen van vier stafleden (twee echtparen). In de vakantieweek voor senioren die enige zorg nodig hebben (en/of gebonden zijn aan rollator/rolstoel), is meer zorg beschikbaar.

Senioren met zorgbehoefte (en/of gebonden aan rollator/rolstoel):

Volledige week: 22-29 april, hotel IJsselvlied Wezep: € 795,-.

Vitale senioren:

Volledige week: 8-15 juli, hotel de Bosrand Ede: € 795,- (1-pers. kamertoeslag: € 105,-).

Midweek: 3-7 juli, parkhotel Hugo de Vries Lunteren: € 550,- (1 pers. kamertoeslag € 80,-).

Opgave en inlichtingen: Mw. M. Crum-

Dooge, tel. 0183-632773;

e-mail: cvb.gasten.ow@

vakantiewekenvbgg.nl

Meer informatie:

www.vakantiewekenvbgg.nl

VACATURES ZGG ONDERWIJSONDERSTEUNING

Negen zendingskinderen zoeken voor het volgende schooljaar drie leerkrachten! Het gaat om twee leerkrachten in Guinee en één in Albanië. Heb je ervaring voor de klas, of heb je alleen de opleiding? Heb je iets met zendingswerk? Kun je beschikbaar zijn in het cursusjaar 2023-2024? Kijk voor meer informatie op www.zgg.nl/onderwijs

HELPEDE HANDEN ZOEKT VRIJWILLIGERS

Het bestuur van Helpende Handen (Midden-Nederland) heeft twee vacatures. De ene functie houdt in het helpen organiseren van bijeenkomsten voor mensen met een verstandelijke beperking en hun ouders en/of verzorgers in de regio tussen Opheusden-Geldermalsen-Houten-Amersfoort-Ede/Wageningen.

We komen zo'n zeven keer per jaar bij elkaar. De andere functie betreft het

organiseren van ouderavonden (een of twee keer per jaar). Van belang is enige kennis van IT om te helpen digitale bijeenkomsten voor onze doelgroep op te zetten. Als een van beide functies u aanspreekt, meldt u zich dan bij Marinus Drost, voorzitter van het bestuur. E-mailadres: marinusdrost@hotmail.com, of tel. 06-23212543.

ZANGAVONDEN

Barneveld - Kerk Geref. Gemeente Zuid, zat. 25 feb., 19.00 uur, psalmzangavond uit het vierstemmenboek m.m.v. samengesteld koor; meditatie ds. J. van Laar; collecte voor ZGG.

Genemuiden - Kerk Geref. Gemeente, zat. 4 mrt., 19.30, psalmzangavond met mannenkoor Harpe Davids, André van Vliet, orgel, leiding ds. A. Verschuure.

Werkendam - Kerk Geref. Gemeente, woe. 1 mrt., 14.00-16.00 uur, kinderen zingen voor deputaatschap Israël o.l.v. Peter Wildeman; opgeven via roekeltjes@hotmail.com

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Kerkdiensten

ZONDAG 26 FEBRUARI 2023

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalst** 9.30 en 14.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Alblasserdam** 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; **Alphen aan den Rijn** 17.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Amersfoort** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; **Arnhem** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 9.30 en 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Berkenwoude** 19.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Bodegraven** 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Borssele** 9.30 en 14.00 uur ds. M. Karens; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 10.00 en 18.30 uur ds. H. Hofman; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 16.30 uur ds. A. Verschuure; **Capelle aan den IJssel-West** 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Delft** 16.00 uur ds. G. Clements; **Den Haag-Scheveningen** 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. H. Brons; **Den Helder** 15.30 uur ds. G. van Manen; **Deventer** 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Dinteloord** 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 14.30 uur ds. L. Blok; **Doetinchem** 15.00 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Drachten** 9.30 en 15.00 uur stud. R.T. Michielse; **Emmeloord** 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp en 18.00 uur stud. J. Janse; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enter** 9.30 en 15.00 uur ds. A.J. de Waard; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur ds. B.J. van Boven; **Goes** 9.30 uur ds. A.T. Huijser, 14.00 uur ds. L. van der Kuijl en 18.00 uur ds. J. Schipper; **Gorinchem** 10.00 en 15.30 uur ds. W. Visscher; **Goudswaard** 19.00 uur ds. C. Sonneveld; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravensande** 18.00 uur ds. C. van Ruitenburg; **Groningen** 19.00 uur stud. R.T. Michielse; **Haamstede** 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Herkingen** 14.30 uur ds. G. Pater; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 14.30 uur ds. S. Maljaars; **Hoogeveen** 9.30 en 15.30 uur ds. D. de Wit; **Houten** 17.00

uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Kampen** 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Kamperland** 10.00 en 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Kapelle-Biezeling** 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; **Katwijk aan Zee** 18.30 uur ds. H.J. Agteresch; **Klaaswaal** 9.30 en 18.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 18.30 uur ds. A. Schot; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Lelystad** 9.30 uur stud. J. Janse en 17.00 uur ds. R. Kattenberg; **Lisse** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Marknesse** 15.30 uur stud. J. Janse; **Meeuwen** 14.30 uur ds. E. Bakker; **Meliskerke** 9.30 en 14.30 uur stud. A.E. Brijder; **Melissant** 10.00 uur ds. W. Harinck en 15.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Middelburg-Centrum** 18.30 uur ds. M. Karens; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Naaldwijk** 9.30 en 16.00 uur ds. C. van Ruitenburg; **Nieuwdorp** 9.30 en 14.00 uur ds. J.B. Huisman en 18.30 uur ds. W. Harinck; **Nieuwe-Tonge** 15.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **Nieuwer Ter Aa** 15.15 uur ds. J. Beens; **Nieuwerkerk** 9.30 uur ds. G.J. van Aalst en 15.00 uur ds. M. Blok; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 9.30 en 14.30 uur ds. J. Schipper; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Oosterland** 10.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. K. Boeder en 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Oostkapelle** 9.30 uur ds. C. Harinck en 17.00 uur stud. A.E. Brijder; **Oppendoes** 10.00 en 19.00 uur ds. G. van Manen; **Ouddorp** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. G. Pater; **Oude-Tonge** 18.00 uur ds. K. Boeder; **Oudemirdum** 9.30 en 14.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; **Poederoijen** 14.30 uur ds. F. Mulder; **Poortugaal** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Poortvliet** 10.00 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Puttershoek** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Rhenen** 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 14.30 uur ds. M.H. Schot; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. W. Mouw; **Rijssen-Zuid** 9.30, 14.30 (Aangepaste dienst) en 18.30 uur ds. S.W. Janse;

Rilland-Bath 14.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen en 18.00 uur ds. J.J. Tanis; **Rotterdam-Alexanderpolder** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 16.30 uur ds. A. Schot; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sliedrecht** 16.00 uur ds. H. Hofman; **Soest** 16.00 uur ds. H. van der Heiden; **Stolwijk** 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Terneuzen** 16.30 uur ds. J.B. Huisman; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Vlaardingen** 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; **Vlissingen** 9.30 en 16.00 uur ds. B. Labee; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; **Westkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Wierden** 14.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Woerden** 10.00 uur ds. G. Clements en 15.30 uur ds. A.A. Brugge; **Wolphaartsdijk** 14.00 uur ds. A.T. Huijser en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 19.00 uur ds. D. de Wit.

DINSDAG 28 FEBRUARI 2023

Dinteloord 19.30 uur ds. C. van Krimpen; **Meeuwen** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Oosterland** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Terwolde-De Vecht** 19.30 uur ds. B.J. van Boven; **Uddel** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren.

WOENSDAG 1 MAART 2023

Berkenwoude 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Hoogeveen** 19.30 uur ds. J. van Laar; **Katwijk aan Zee** 19.45 uur ds. E. Bakker; **Nisse** 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Oosterend (Texel)** 19.00 uur ds. P. Mulder; **Oostvoorne** 19.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Poortvliet** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Rijssen-Noord** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren;

WOENSDAG 1 MAART 2023**(BIDDAG)**

Brakel 14.30 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Delft** 14.30 en 19.30 uur ds. J.B. Zippro; **Dirksland** 10.00 en 19.00 uur ds. K. Boeder; **Herkingen** 14.30 uur ds. G.J. van Aalst en 19.00 uur ds. A.T. Huijser; **Melissant** 14.30 en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburch; **Middelharnis** 9.30, 14.30 en 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Nieuwe-Tonge** 14.30 en 19.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Ooltgensplaat** 14.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Ouddorp** 14.30 en 19.00 uur ds. G. van Manen; **Oude-Tonge** 14.30 en 19.00 uur ds. S. Maljaars; **Oudemirdum** 14.00 en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30, 14.30 en 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Soest** 14.30 en 19.30 uur ds. W. Visscher.

DONDERDAG 2 MAART 2023

Kampen 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. G.W.S. Mulder; **Nieuwer Ter Aa** 19.30 uur ds. A. Schot; **Sint-Annaland** (locatie: GG Tholen) 14.30 uur (Bevestigingsdienst) ds. C. van Ruitenburch en 19.00 uur (Intrededienst) ds. J. de Kok; **Sprang-Capelle** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Tricht-Geldermalsen** 19.30 uur ds. A.A. Brugge.

VRIJDAG 3 MAART 2023

Alblasserdam 14.30 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveldt; **'s-Gravenpolder** 14.00 uur (huw.bev.) ds. S. Maljaars; **Scherpenzeel** 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. Beens; **Waardeburch**, 15.00 uur ds. B. Labee (huw. dienst).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 26 FEBRUARI 2023

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur (Leesdienst) en 12.00 uur (Bijbeluur) 16.00 (Leesdienst); **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar Evangelisatiepost 'Bij de Bron', Willem Buytewechstraat 2, 1816 GJ Alkmaar. Voor samenkomst en opgave zie onze website. De inloop is geopend op zaterdag van 11.00-15.00 uur. Wilt u meer weten over ons werk? Kijk dan op onze website www.bijdebronalkmaar.nl of neem contact op met de evangelist

J. Geerts, jan@bijdebronalkmaar.nl / 06 15954135. Voor actuele informatie of bezoek, bezoek dan eerst onze website.

Amsterdam Evangelist M. Vos. Evangelisatiepost 'Bij Simon de Looier', Looiersgracht 70-72, 1016 VT Amsterdam. Tel. (020) 6227742 / 06 38327638. Website: www.bijsimondelooier.nl Informatie: amsterdam@bijbelcentrum.nl Samenkomst op zondagmorgen om 10.30 uur, zondagmiddag een Bijbeluur om 16.30 uur. U bent hartelijk welkom in onze evangelisatiepost. Openingsstijden inloop: dinsdag, woensdag, vrijdag en zaterdag 10.00-12.00 en 12.30-15.30 uur. Verenigingen en kerkenraden kunnen bij ons boeken kopen. U steunt daarmee het evangelisatiewerk in Amsterdam. Voor informatie en bestellingen: Mevr. A.G. Aangeenbrug-Westerink: boeken@bijsimondelooier.nl

Breda Inloopcentrum 'De Lichtboei', Vriesdongen 1, Breda. Contactadres: info@inloopdelichtboei.nl Openingsstijden: dinsdag en zaterdag 10.00-12.30 uur. Zondagse samenkomst op de 1e en 3e (eventueel de 5e) zondag van de maand om 10.30 uur. Bijbeluurtje met lunch iedere 2e en 4e zondag van de maand om 10.30 uur Voor actuele informatie: www.inloopdelichtboei.nl

Emmen Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen. Samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur. Voor vakantiegasten geldt: van harte welkom! Kringloopwinkel en Activiteitencentrum 'Bij de Tijd', Hoofdstraat 88, 7811 ES Emmen. Openingsstijden: Elke dinsdag, woensdag, vrijdag en zaterdag van 10.30-16.00 uur en elke donderdag van 13.00-16.00 uur. Tel. (0591) 653517, www.bijdetijdemmen.nl Coördinator: Geert Baan; coördinator@bijdetijdemmen.nl, 06 14691696.

Leeuwarden Evangelist S. de Visser; Kerkgebouw Achter de Hoven 2-c te Leeuwarden. Samenkomsten 9.30 en 16.00 uur. Bijbeluurtje 12.00 uur. De diensten zijn vrij toegankelijk. De inloop is geopend op vrijdag en zaterdag van 11.00-15.00 uur. Heeft u zin in een wandeling door Leeuwarden? Een wandelroute kunt u afhalen tijdens de openingsstijden van de Inloop tegen een kleine vergoeding. Van harte welkom! Overige informatie kunt u vinden op de website:

www.inloophuisachterdehoven.nl. Een gift is welkom op rekeningnummer NL79 RABO 0159 3425 70 t.n.v. Deputaatschap voor Evangelisatie.

Merksem Evangelist A. van Setten; protestants centrum 'De Bron', Jaak de Boeckstraat 21-23; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. Voor de openingsstijden van De Bron op maandag t/m zaterdag verwijzen we u graag naar onze website: www.indebron.be

Rotterdam Evangelist M. Rozema Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois. Samenkomst elke zondagmiddag om 14.00 uur. Op onze website www.indegouwstraat.nl wordt de actuele informatie weergegeven. De openingsstijden voor onze 'Inloop-winkel' zijn: woensdag van 12.30-15.00 uur en vrijdag van 15.00-20.00 uur. Van harte welkom!

Scheveningen Christelijk centrum 'Het Kompas Scheveningen', Keizerstraat 177, Scheveningen. Samenkomst elke zondagmiddag om 14.30 uur. Van harte welkom tijdens de inloopmomenten op woensdag 10.30-12.30 uur, donderdag 13.00-15.30 uur, vrijdag 13.30-15.30 uur en zaterdag van 10.30-14.30 uur of breng een bezoekje aan de kringloopwinkel die geopend is op donderdag van 13.00-15.30 uur, vrijdag van 13.00-15.30 uur en zaterdag van 10.30-14.30 uur. U bent van harte welkom! Nadere informatie vindt u op de website www.kompasscheveningen.nl

Tilburg Evangelist H.J. van den Boogaart; Kerkruimte: Offenbachstraat 105, 5011 EH Tilburg. Samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.00 uur. In Het Kruispunt worden de zondagse samenkomsten en andere activiteiten gehouden. Zie voor info en openingsstijden: www.kruispunttilburg.nl

Utrecht/Leidsche Rijn Bijbelcentrum 'De Hoeksteen', Monarchvlinderlaan 200, Utrecht Wilt u meer weten over ons werk in de Utrechtse wijk Leidsche Rijn? Kijk dan eens op onze website www.hoeksteen-leidscherijn.nl of neem contact op met de veldwerker dhr. J. Hakkenberg, j.hakkenberg@hoeksteen-leidscherijn.nl

Zie omhoog!

... om te verbinden de gebrokenen van hart.

Jesaja 61:1

De 'gebrokenen van hart', dat zijn mensen die een hevige strijd hebben gestreden om zich te rechtvaardigen en die na alle strijd als gebrokenen van hart neerzitten. Zij hebben geprobeerd om de gehele wet te vervullen. Zij wegen hun zonden af tegen hun deugden. Zij brengen uit hun vorig leven een aantal goede eigenschappen naar voren die tegenover hun zonden kunnen worden gezet. Maar helaas, Gods Woord komt hun tegen: 'Wie de gehele wet zal houden, en in één zal struikelen, die is schuldig geworden aan alle' (Jak. 2:10). 'Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen' (Gal. 3:10). Hij wordt gedreven tot

zelfverbetering en tot het leiden van indien mogelijk een volmaakt leven in de wereld. Maar toch zitten zijn oude zonden hem op de hielen en hij kan ze niet van zich afschudden. 'Daarom zal uit de werken der wet geen vlees gerechtvaardigd worden voor Hem' (Rom. 3:20).

Nu neemt hij zijn toevlucht tot de godsdienst; hij zal een godsdienstig mens worden en echt, dat zal hem redden. O, wat bidt hij ernstig, wat woont hij Gods inzettingen getrouw bij. Hij is werkelijk een bekommerd mens en de mensen om hem heen kunnen het verschil zien.

Maar ach, hij is nog steeds bezig met het oprichten van zijn eigen gerechtigheid. Maar als God hem weer eens de diepte en de geestelijkheid van de wet of van Zijn eigen onveranderlijke heiligheid laat zien, dan roept de arme zondaar uit: 'Hoe zou dan de mens rechtvaardig zijn bij God?' (Job 9:2).

R.M. MCCHEYNE

Zie omhoog, arme ziel, het is de Zaligmaker Die spreekt, en Die tot u spreekt: 'De Geest des Heeren HEEREN is op Mij, omdat de HEERE Mij gezalft heeft, om een blijde boodschap te brengen de zachtmoedigen; Hij heeft Mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van hart, om de gevangenen vrijheid uit te roepen, en de gebondenen opening der gevangenis'.

Uit: "Wat moet ik doen opdat ik zalig worde?", R.M. McCheyne; Houten, 2022.

Advertenties

**SAMENZANGAVOND
MET HET NIEUWE KERKORGEEL
D.V. ZATERDAG 4 MAART**
19.30 uur • Organist: Pieter Heykoop
NRC Fort Macleod (Alberta Canada)
Meditatie: Ds. H.D. den Hollander

Kom bij ons op vakantie

Accommodaties van 4 en 6 pers.
op boerderij in De Friese Meren.
plattelandshuisjes_@outlook.com

MARIAN HOEDEN Kootwijkerbroek
kerkhoeden, tassen en
kinder beenmode MP Denmark.

Gezellige 6 pers. stacaravan op leuke camping in Nunspeet. 1 ouderkamer, 1 kinderkamer. Ruim terras.
Contact liefst via app: 0649409186

Vakantiewoning te huur aan mooie dijk in Leerdam (evt. ook voor een langere periode). Tel. 0345 641703
www.dijkhuisleerdam.nl

Heerlijk ontspannen op de **Veluwe**.
Luxe, royale chalet max. 6 pers.
Voorzien van alle gemakken, vaatwasser,
wasmachine, CV. etc. Voor meer info:
www.vakantiedehoutduif.nl
of bel 06-47584570

Bent u ook op zoek naar mooie
raambekleding? Wij komen vrijblijvend
bij u thuis adviseren! We nemen naast
veel kleur en stofstalen ook jarenlange
ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314
of kijk op wiltraamdecoratie.nl

Terlouw Parket, voor het leveren, leggen
en renoveren van **houten vloeren**.
Bel Kees Terlouw op 06-24241402 of
mail naar info@terlouwparket.nl

**Te huur: in Rijssen, ruim woonhuis
dichtbij de bossen, 5 pers.** Alle faciliteiten
aanwezig. Vrij wk 28 t/m 34.
Tel. 06 11779496

**Adventkerk Vijftien Morgen 51,
Veenendaal**
Zaterdag 4 maart 2023 Jaarvergadering
**Ref. Vereniging voor weduwen &
weduwenaars "HERKENNING 50+"**
lezing door ds. J.M.J. Kieviet
"ZIEKENTROOST"
Inloop v.a. 9.30 uur, aanvang 10.15 uur,
sluiting ca 16.00 uur.
Wilt u zelf voor uw lunchpakket zorgen?
En een bijdrage van € 10,- contant.
Iedereen die tot deze doelgroep behoort
is hartelijk welkom.
Info & aanmelden 0318-461244

Nog enkele weken vrij op **camping
Bergzicht in Ommen: mooi 6 pers.
chalet**, voor een speciale prijs.
Info: 06 820 119 63

TE KOOP: ruime tussenwoning
Open Huis 25-02-23 Berkenwoude
Nabij Gouda/Rotterdam. Kerk/school
op loopafst. Info **06-41478144**

Bureau Mark.

PARTICULIER ONDERZOEKER
PSYCHOSOCIAAL THERAPEUT

+31 (0)6 53 29 69 57
mark@bureau-mark.nl

bureau-mark.nl

**GEZINSCAMPING
IN FRIESLAND**

- Bosrijk gebied tussen de **Friese Meren**
- Ruime kampeerplekken
- Verkoop & verhuur chalets en safaritenten
- 4x per jaar fietsvakanties
- B&B arrangementen

WWW.DEVERBORGENHOEK.NL

**Begrafenisverzorging
Corné Vader, Arnhemuiden**

Tel. 0118 – 60 25 00

Eenvoudig, Betrokken & Stijlvol

Vraag gratis en vrijblijvend het boekje aan:
Zó wil ik het. Handreiking voor het regelen van mijn begrafenis.

www.cornevader.nl
info@cornevader.nl

Hoornbeek
Leren voor het leven

**Heb jij goede
zorgcollega's nodig?**

Lever een bijdrage aan het oplossen van het personeelstekort in de zorg!

Amersfoort

- Docent Verpleegkunde 0.6 - 1.0 fte
- Docent Omgangskunde 0.6 - 1.0 fte
- Invalidocent Verpleegkunde n.t.b.

Meer informatie en zorg-vacatures:
www.werkenbijhethoornbeek.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatoisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Julia's
baby- en kinderkleding

Kleding voor het hele gezin bij Julia's Baby- en Kinderkleding in Kootwijkbroek! Kijk voor de nieuwe collectie op onze webshop **julias-kleding.nl** of kom naar de winkel. Ook voor Cóndor Beenmode en accessoires bent u bij ons aan het juiste adres.

ROSAHMODA
BABY- EN KINDERKLEDING

WWW.ROSAHMODA.NL
INFO@ROSAHMODA.NL

**MOOIE COLLECTIE ORGELS
VAN DIVERSE MERKEN
RUIME ERVARING IN
ZAAL- EN KERKORGELS**

**VERTROUWDE
KLANKEN...**

Stolk Orgels

NIEUWERKERK AAN DEN IJSSEL VRIJHEIDSLAAN 55 2912 EA NIEUWERKERK A/D IJSSEL	KRABBENDIJK OOSTPOLDERWEG 1S 4413 NN KRABBENDIJK
--	--

TEL. 0180 31 56 52 | WWW.STOLKORGELS.NL

Magnesium Complex van NeoLife voor:

- * een goede nachtrust
- * normale functies van spieren en zenuwstelsel
- * vermindering van vermoeidheid

Febr-kortingscode MG02
Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

Tabernakeldag 2023

D.V. **zaterdag 18 maart 2023** spreken diverse sprekers aan de hand van de puriteinen over het thema:

Wondere liefde.

Lezing 1 Ds. D. Breure - Gods liefde voor ons
Lezing 2 Ds. P. den Ouden - Onze liefde tot God
Lezing 3 Dhr. C. van Breugel - Liefde voor de wereld

Locatie: De Til, Breesstraat 1 in Giessenburg. Tijd: 10.30-16.00 uur, inloop vanaf 10.00 uur.

Aanmelden: www.tabernakel.nl

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper 010-458 31 12 Capelle a/d IJssel	J. Kooijman 0182-58 39 32 Gouda
---	--

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Begrafenisverzorging M. van Hees
078-6762273

Persoonlijke begeleiding en aandacht staan bij ons centraal.

Altijd en overal te ontbieden.

Vanuit christelijke overtuiging verzorgen wij alleen begrafenissen.

Hoeksche Waard en omgeving
vanheesbegrafenisverzorging@gmail.com
www.begrafenis-hoeksewaard.nl

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

**PROFIJT
ISOLATIE**

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

Schrijf je ook onder de preek? Aanrader: **prekenschrijfboekje 'De brede en de smalle weg'**. www.ramshoorn.nl

begrafenisverzorging

Wij verzorgen alléén begrafenissen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar en béschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse T 038 33 323 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Benny Vos T 0548 540 053

Anja van den Belt - van den Dijk, *Contactpersoon / verzorgdame*

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Johan van Lagen, Benny Vos & Mark Vos T 0577 401 689

Vertrouwd verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

Begrafenisonderneming
Treur

tel. 030 692 42 58
06 573 156 89

info@begrafenisondernemingtreur.nl

begrafenisondernemingtreur.nl

Sirjon
ZORGGROEP

Vacatures

- Applicatiebeheerder
- Financieel administratief medewerker
- HRM adviseur
- Adviseur Arbo en Preventie
- Opleidingsadviseur

📍 Ridderkerk, Rijssen

Ga naar sirjon.nl/vacatures

Eenzaam, beperking, eenverdiener, rouw of armoede? Stichting kleinsteun.nl luistert en steunt! 06-34180256
jong en oud (bel)maatjes & lotgenoten

Wilt u of uw naaste verzorgd en vertrouwd wonen in Barneveld of Woudenberg? In Zorghuys Vellerveste en Huize Nieuwoord hebben we nog een appartement vrij. U krijgt bij ons een veilige woonomgeving in vertrouwde reformatorische/christelijke sfeer. We bieden (tijdelijke) zorg aan senioren met dementie of een lichamelijke beperking met een WLZ- indicatie. Voor meer informatie: www.vellerveste.nl of www.huizenieuwoord.nl

Maak jij het verschil in het dagelijks leven van mensen met psychische klachten?

Kom werken als verpleegkundige op een van onze locaties.

Kijk op www.werkenbijeleos.nl voor onze vacatures.

specialist in christelijke ggz

www.werkenbijeleos.nl

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
Johannus Monarke Content Domus Viscount Mixtuur
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavar)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

SGV
Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden. Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

Hart voor je naaste
Hart voor de zorg
Hart voor ouderen

Onze vacatures

- Verzorgende IG
- Leerling Verzorgende IG
- Helpende Plus

Fulltime / uren in overleg / flex

Interesse? Kijk op www.elim-barneveld.nl/werken-bij-elim

Behoeftte aan een RELATIE?
 Persoonlijke Reformatiorische
 bemiddeling. www.refo-relatie.nl
 Tel. 06-17329621

Maak gebruik van onze service aan huis.
 Prachtige collectie PVC vloeren.
 Voor advies, egaliseren, leveren en leggen.
06-19557166 De Vloerenkoning.nl

Begrafenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
 van alleen begravenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Waardenburg	0418 - 652 039
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838

info@begrafenisondernemingdejongh.nl
www.begrafenisondernemingdejongh.nl

DE APP MET DUIZENDEN
 CHRISTELIJKE MUZIEK-
 EN VERTELC'D'S

Makkelijker
 dan een
 cd-speler

 FamilyStream

Luister
 nu gratis
 1 maand
 mee!

www.familystream.com

Omdat de route niet altijd
 makkelijk is

Kom eens langs voor een gratis kennismakingsge-
 spreuk, wij zijn specialist in **jongenshulpverlening**.

OUTBACKEXPLORERS®
 ...laat relaties weer lopen!

Kijk voor info en locaties
 op www.outbackexplorers.nl

ACTIVITEITEN _____

Doe even normaal!? 'Normaal' tegenover autisme?

Voor jongeren tussen de 16 en 25 jaar met autisme en
 een (boven)gemiddelde intelligentie
 zaterdag 4 maart - 10.30 uur | Woerden | twee jongeren

In huis, uit huis? – Verschillende leeftijdsfases, verschillende zorgvragen

Voor ouders van kinderen met het Downsyndroom
 Zaterdag 11 maart - 10.00 uur | Woerden | diverse sprekers

Berusten in Gods wil; mag ik waarom-vragen hebben?

Voor mantelzorgers van mensen met niet-aangeboren hersenletsel
 Donderdag 23 maart - 19.15 uur | Veenendaal | ds. J.B. Huisman

Kruisdragen; zuchtend of met blijdschap?

Voor mensen met een lichamelijke beperking en hun familieleden
 (in regio Centraal-Nederland)
 Zaterdag 25 maart - 10.00 uur | Gouda | ds. A. Schot

Intens leven volgens Dabrowski

Voor (vermoedelijk) hoogbegaafde reformatiorische volwassenen
 Zaterdag 25 maart - 10.00 uur | Geldermalsen | Hanneke Reitsma

Medisch-ethische vragen; medische beslissingen in het leven van ons EMB-kind

Voor ouders van kinderen met een ernstig meervoudige beperking
 Donderdag 30 maart - 19.45 uur | Middelburg | ds. H.J. Agteresch

Voor meer informatie en aanmelden:
 0348 48 99 70 • info@helpendehanden.nl
www.helpendehanden.nl

helpende
 handen staat
 naast je

Kinderopvang 't Schansje is een
 landelijk, kleinschalig, christelijk
 kinderdagverblijf in Zaltbommel.
 Wij zijn op zoek naar enthousiaste,
 creatieve en flexibele

PEDAGOGISCH MEDEWERKERS
(20/30 uur)

Ook studenten die in het laatste jaar
 van de opleiding zitten, nodigen wij van
 harte uit om te solliciteren.

Interesse? Stuur een brief met CV
 naar ons e-mailadres: info@tschansje.nl
 t.a.v. de heer A. van der Schans.
 Heb je nog vragen, dan kun je bellen
 naar: 06 -13 85 26 38.

BROUWER
 PSYCHOLOGEN

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan
 kinderen, jongeren en volwassenen bij
 psychische klachten en in moeilijke situaties.
 Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit,
 al ruim 30 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling en begeleiding
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een
 verstandelijke beperking.

Kijk op www.brouwerpsychologen.nl.
 Of bel **0180 - 426955**

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen
 en Apeldoorn (nieuw)

Shop nu de leukste kleding voor
jouw baby (maat 50-92) op
www.ollieskleding.nl

Openingsactie:
20% korting op alles met kortingscode:
OLLIE2023

groei
door eerlijke
communicatie

- interim management
- persoonlijke coaching
- bemiddeling & advies
- organisatiecoaching
- onderwijsontwikkeling

Sjaak van
Wijngaarden MOC

We gaan gefundeerde kritiek niet uit de weg
en vermijden scherpe vragen niet. En met die
aanpak hebben wij al velen kunnen helpen.

*J&S is er ook voor jongerenhulp, (kerkelijke)
vertrouwenszaken en gezinsproblematiek*

J&S
coaching en
consultancy

zeer ervaren
en erkende,
universitair
geschoolde
professionals

tel. (085) 040 65 62 jsoachingconsultancy.nl

Elspeet
Hersteld Herv. Gemeente
VOORJAARSVAKANTIE
Zaterdag 25 Februari
Aanvang 19.00 uur
Niet-Ritmische
Psalmzangavond Bov. Gr.
(Barneveld en Elspeet)
Organist: Arthur de Jong
Meditatie: Ds. J. Beens
Collecte: voor de GBS
Toegang Gratis

Even er tussenuit... **LUNTEREN**
aanleunwoning met landelijk uitzicht,
1 km van bos/hei/zandverstuiving,
mooie fiets-/wandelomgeving,
max. 2 pers. Tel. 0623696469

Van der Boom
Boeken en Muziek

Voorstraat 41
3245 BG Sommeledijk
Telefoon 0197 - 48 26 14
www.boekhandelvanderboom.nl
E-mail: info@boomboek.nl

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM

POSITIONS AVAILABLE

Educating Youth for Christian Living

For the next few years, we expect an **URGENT NEED** for teachers, both in elementary and secondary.

Mount Cheam Christian School is connected to the Reformed Congregation in North America (RCNA), which is affiliated with the Gereformeerde Gemeente in Nederland. Our school is located between the mountains of the Fraser Valley in beautiful British Columbia, Canada. Currently, 370 students Kindergarten to Grade 12 (aged 5 to 18) attend our school.

Due to the consistent growth of our church and school community, we would like to connect with teachers that are willing to provide education based on the infallible and unchangeable truth of God's Word (King James Version), as expressed in the Three Forms of Unity, established by the Synod of Dort (1618-1619).

Inquiries: Mr. Jan Neels (Principal) - jneels@mccs.ca

Send resume + cover letter to:

Mr. Jan Neels - jneels@mccs.ca

Mr. Toby De Rover - tobyderover@gmail.com

48988 Yale Road, Chilliwack, BC, V4Z 0B2, Canada

**MOUNT CHEAM
CHRISTIAN SCHOOL**
www.mccs.ca

de SAAMBINDER Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

**Bijdragen van medewerkers,
boeken ter recensie en vragen voor de
rubriek "Vraag en antwoord" naar:**

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

**Opgaven kerkdiensten en
beroepingswerk**

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

**Advertenties en familieberichten
aan Verloop drukkerij**

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór
de week van verschijning aangeleverd te
zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-
morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

**Abonnementenprijzen
(bij vooruitbetaling):**

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten
en advertenties zonder overleg aan te passen,
in te korten of zonder opgave van reden niet
te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

EEN LIED IN DE HERBERG

'Ik was God vergeten', zei de vrouw tegen Hendrik, 'God, Die in de Bijbel zo dikwijls tot mij had gesproken. Nu de Bijbel zo onverwacht voor me ligt, voel ik hoe graag ik daar weer in wil lezen. Alle oude herinneringen komen boven... Daarom moest ik huilen... Maar nu heb ik weer een Bijbel. Ik ben er zo blij mee'.

Ze pakte een doosje en telde het geld voor Hendrik uit. De Bijbel borg ze op, achterin de kast.

'Ik heb een Bijbel...! O, daar komt mijn man aan. Snel...'

Er kwam een grote man binnen. 'Wat heeft dat te betekenen? Je hebt toch geen ketter in huis?' bulderde hij. De vrouw opende een andere deur, zodat Hendrik kon vertrekken.

'Ga alstublieft weg... Hij is in zijn drift in staat om u dood te slaan', fluisterde ze.

Hendrik moest wel gaan. Hij hoorde de man te keer gaan. Als dat maar goed afliep...

Hij liep naar de bureu. Daar zaten twee mannen op een bankje voor het huis. 'Wilt u een oogje in het zeil houden?' vroeg hij aan een oude man. 'Ik ben Bijbelverspreider. Ik ben daar wezen praten...'

'Dat lijkt de buurman wel weer. Ik let wel op', beloofde de ene man op het bankje.

'Laat die mensen dan ook met rust', bromde de andere man. 'Ik snap niet wat u hier doet.

Wij hebben ons eigen geloof. Denkt u dat u het alleen weet?'

'Ik laat Gods Woord spreken', antwoordde Hendrik.

'Ja, ja, maak maar dat je wegkomt'.

'Vraag maar of de Heere u wil bekeren', antwoordde Hendrik. 'Bid maar: Heere, bekeer me, dan zal ik bekeerd zijn. Trek me, dan zal ik U nalopen'.

'Nooit!' De man spuugde op de grond. 'En nou wegwezen, anders zal ik Hector eens loslaten.'

'Ga maar', zei de oude man. ♦

vervolgverhaal | Geesje Vogelaar-van Mourik - uitg. Gebr. Koster

Schoon (= mooi) gelijk de maan

Laatst waren we in het museum van de ruimtevaart. Ze zeggen dat daar een stukje van de maan ligt.

Het stukje maan ziet eruit als een hard, grijs, gebobbeld stukje steen. Helemaal niet mooi. Toch is de maan, als je 's avonds naar buiten kijkt, vaak wel mooi. Zeker als de maan rond en vol is, dan schijnt hij prachtig. Nee, de maan zelf geeft geen licht. De maan weerkaatst licht, omdat de zon op de maan schijnt.

'Schoon gelijk de maan', staat er in Hooglied 6 vers 10.

Wie worden er dan met de maan vergeleken? Dat zijn mensen die de Heere liefhebben. Nee, ze zijn van zichzelf niet mooi. Maar als ze licht van de Heere, de Zon der Gerechtigheid, krijgen, dan gaan ze schijnen. Dan zijn ze vol van de Heere.

Vaak zie je maar een klein stukje van de maan. Zo is het ook bij mensen die een nieuw hart hebben. Vaak twijfelen ze: Heb ik wel een nieuw hart? Ken ik de HEERE wel? Dan wordt het donker in hun leven. Dan gaan ze bidden: 'Heere, wilt U nog eens terugkomen en met Uw Licht schijnen in mijn hart?'

In Maleachi 4 vers 2 staat: 'Ulieden daarentegen die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan'. Omdat dit Gods Woord is, zal het niet donker blijven, maar ze zullen weer gaan schijnen. Ze gaan niet schijnen om zichzelf te verheerlijken, maar om de Vader, Die in de hemelen is, te verheerlijken.

Wil jij ook bij Gods kinderen horen en schoon zijn gelijk de maan? Zoek dan dat Licht! ♦

Leestip: Jesaja 9:1-6

M. Snellen-Nijsink, Veenendaal

Vraag ^{en} antwoord

door
ds. Labee

Werkdadig

In de Bijbelverklaring van Matthew Henry kom ik bij Romeinen 8 het woord 'werkdadig' tegen. Het woord is me onbekend, de betekenis zal in de prediking wel worden voorgehouden. Wilt u er iets over schrijven?

Uitwendige roeping

De genoemde Bijbelverklaarder schrijft over de tekst: 'En wij weten dat den-genen die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, namelijk den-genen die naar Zijn voornemen geroepen zijn' (Rom. 8:28). Bij dat voornemen schrijft de kanttekening over het wel-behagen van God de Vader, om mensen uit genade door Christus zalig te maken. En bij dat 'geroepen zijn' staat: 'Name-lijk tot het ware geloof, dat door de liefde krachtig is, niet alleen door een uitwendige, maar ook door een inwen-dige en krachtige roeping, waarop de gehoorzaamheid zekerlijk volgt' (kt. 78). Matthew Henry somt wat kenmerken op van de 'heiligen' die worden aange-gezien en dan schrijft hij: 'Zij zijn naar Zijn voornemen geroepen, werkdadig geroepen naar Zijn eeuwig voornemen. De roeping is werkdadig, niet naar aan-leiding van enige verdienste of begeerte in ons, maar naar Gods eigen genadige voornemen'.

Deze roeping werkt wat uit, maakt 'heilig' werkzaam en behoort bij de 'gouden keten' die in vers 30 volgt: 'En die Hij tevoren verordineerd heeft, dezen heeft Hij ook geroepen; en die Hij geroe-pen heeft, dezen heeft Hij ook gerecht-vaardigd; en die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt'. De uitwendige roeping is een roeping zonder zaligmakend gevolg. De bekende prediker Octavius Winslow (1808-1878) schrijft er zo helder over: 'Deze uitwen-dige roeping des Geestes geschiedt langs verschillende wegen. In het Woord, in de heerlijke prediking des Evangelies, door de voorzienigheden Gods, door Zijn goedertierenheid, door Zijn oorde-len, door de waarschuwingen van Gods dienstknechten, door de vermaningen van goede vrienden en niet minder krachtdadig door de ontwaking van het natuurlijk geweten. Door deze midde-len roept de Heilige Geest 'zondaars tot bekering'. In die zin is elk mens die het Evangelie aanhoort, die omringd wordt door de genademiddelen, geroepen door de Geest. Zekerheid dezer roeping plaatst de zondaar in een toestand van ontzettende verantwoordelijkheid, en de

verwerping dezer roeping stelt hem aan een nog ontzettender oordeel bloot. God heeft nimmer de fiolen Zijns toorns over de mens uitgegoten, zonder hem eerst de olijftak des vredes te hebben aangeboden. Barmhar-tigheid gaat onveranderlijk vóór het oordeel. Ik heb geroepen, en gijlieden hebt geweigerd. De ganse dag heb Ik Mijn handen uitgestrekt. Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop. Hij spreekt, Hij redetwist met de zondaar en zoekt hem over te halen (...). Hij leert en waarschuwt. Hij nodigt. Hij stelt hun de ernstige drangredenen van plicht en eigenbelang voor ogen; Hij dringt op Zijn eigen rechten aan, en doet een beroep op de persoonlijke belangen der ziel - maar alles tevergeefs'.

Inwendige roeping

Er is dus een inwendige roeping nodig, die werkdadig of werkzaam maakt. We laten nogmaals Winslow aan het woord: 'Nu is er een kracht, die tezamen met die roeping werkt, welke het geweten doet ontwaken, het hart breekt, het verstand overtuigt, het zielsoog opent, en een nieuwe en de ziel ontroerende stem in het tot dusverre dove oor laat horen. Zie hier de gezegende uitwerkingen van die roeping: de schellen vallen van de ogen, het floers wordt van de geest weggetrokken, de diepe fontein des kwaads in het hart opengebroken, en de zondaar ziet zich in zichzelf verlo-ren en verdoemelijk, zonder schuld-vergeving, zonder enige gerechtigheid, zonder aanneming, zonder een God, zonder een Zaligmaker, zonder hoop! Ontzettende toestand! Wat zal ik doen, opdat ik zalig worde? (...). Waarheen ik ook mijn ogen wend, ik zie overal de hel, en zo God mij thans daarin doet neerzinken, zou Hij met mij niet anders handelen dan naar recht en billijkheid.

Maar geloofd zij God, geen enkele arme ziel, die ooit zulk een vertwijfelde taal sprak, of door zulke gewaarwor-dingen geteisterd werd, is ooit in wan-hoop gestorven (...). Lezer(es), kent u deze werkdadige roeping? ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.